RADIO FREE EUROPE
EAST EUROPE RESEARCH & ANALYSIS

CZECHOSLOVAK UNIT

PŘEHLED TISKU

Číslo: 112 (XV)

Datum: 31.5.1972.

OBSAH

(jšm) (Zemědělské noviny)	Kapitán splnil úkol (Vyjde kniha polského rozvědčíka Andrzeje Czechowicze()	str. 2
(jm) (Práce)	Než vám předloží účet	str. 4
Dr.Leopold VANČURA (Práce)	Autoritě to nepřispívá	str. 4
(dk) (Lidová demokracie)	Kapitán Czechowicz splnil úkol	str. 5
(al) (Lidová demokracie)	Konference členských církví KMK v ČSSR	str. 5
(jd) (Lidová demokracie)	Zemřel básnik Kamil Bednář	str. 5
Miloš KOLISKO (Večerní Praha)	Starosti, které se vyplatí	str. 6
Jiří Jánoška (Večerní Praha)	Mlýny melou pomalu, ale jistě	str. 6
red.čl. (Večerní Praha)	Firma Brodský a spol. v oparu jara 1968	str. 7
Ing. Ladislav HRZAL (Práce)	Antikomunismus a revizionismus	str. 8
Ing. Ján JANOVIC (Život strany)	I v zemědělství jsou kádry rozhodujícím činitelem	str. 9
Štěpán ENGEL (Tvorba)	Rizika kádrové práce	str. 12
Jiří BOHATKA (Tribuna)	Sionisté proti straně a socialismu	str. 15

ZEMĚDĚLSKÉ NOVINY, 24. května 1972, str. 2. 2(112)XV

Vyjde kniha polského rozvědčíka ANDRZEJE CZECHOWICZE

Kapitán splnil úkol

Už jedenadvacet roků chrlí její vysílače na různých pásmech zprávy namířené do všech států východní Evropy a také proti zájmům těchto států. Pravda, některé metody štvavých propagandistických akcí namířených proti socialistickým státům se změnily, ale princip a účel Svobodné Evropy zůstal. Je známo, že vláda NSR sice oficiálně zrušila dotace poskytované této americké rozhlasové společnosti vysílající z Mnichova, leč celkový rozpočet financovaný USA se naopak zvýšil z 33 na 38 miliónů dolarů ročně. Lze také pozorovat určité změny v proporcích vysílání, jehož část je nyní věnována také vnitřní problematice NSR, kde Svobodná Evropa stojí na pozicích největších západoněmeckých monopolů.

Na podzim roku 1962 se na západoněmecké policii v Kolíně nad Rýnem přihlásil mladý muž, něco přes dvacet let. Andrzej Czechowicz. Vracel se právě z turistické cesty do Velké Británie, a v NSR se zastavil na „přátelskou" radu emigrantů, které poznal v Londýně. Czechowicz se totiž v rozhovoru s nimi netajil tím, že je rozhodnut nevrátit se do vlasti a zvolit si „svobodu", aby mohl zůstat na vytouženém Západě. Právě oni známí mu poradili, aby tak učinil v NSR, kde lze azyl získat poměrně nejsnáze. Počátku byl nový milovník svobody umístěn v táboře pro uprchlíky v Zirndorfu. Nastala mu dlouhá třiměsíční křížová cesta výslechů, během nichž si ho střídavě brali na paškál představitelé všech možných výzvědných služeb.

Odstavcem, který jste právě dočetli, začíná první kapitola knihy důstojníka polské zpravodajské služby kapitána Czechowicze, která se přibližně za tři neděle objeví na pultech našich knihkupectví. Pracovníkům nakladatelství Naše vojsko se tak v neobvykle krátkém termínu podařilo předložit naší veřejnosti soubor neobyčejně zajímavých poznatků o tom, jak pracuje Svobodná Evropa pro americkou výzvědnou službu CIA a jakému útlaku jsou vystavováni nejen uprchlíci, ale často i turisté ze socialistických zemí, mezi nimiž agenti CIA, kteří jsou současně pracovníky Svobodné Evropy, vyhledávají vhodné typy pro špionážní spolupráci. Často jde o snahu získat zdánlivě bezvýznamné informace, které jsou v návaznosti složitého systému skládány do kompletních obrazů. Nutno dodat, že vydání této knihy u nás je zvlášť velkým přínosem v době, kdy se blíží olympijské hry v Mnichově a kdy se tedy celá řada našich občanů ocitne přímo ve městě, kde je hlavní stan Svobodné Evropy.

Po zastavení známých balónových akcí zapojila se Svobodná Evropa do nové, velmi rozsáhlé akce přepravy nepřátelských tiskovin do Československa, známé pod označením „poštovní projekt". Podstata spočívá v tom, že prostřednictvím poštovního styku jsou jednotlivcům, společenským organizacím, závodům, vědeckým, kulturním a jiným institucím zasílány tiskoviny nepřátelského nebo protisocialistického obsahu. Většinou se jedná o letáky, pamflety, časopisy, brožury, knihy a nejrůznější propagační materiál psaný v češtině a slovenštině, případně i v jiných jazycích. Za první rok zahájení „poštovního projektu" bylo do ČSSR zasláno 220 druhů zjištěných nepřátelských tiskovin ve 103 500 zásilkách. Intenzita poštovního projektu byla v různých letech rozdílná. Tato forma diverze je však používána nepřetržitě i v současnosti.

Zastavme se však u knihy, kterou jistě každý dočte až do konce. Polští novináři byli zvědavi a kapitán Czechowicz po svém návratu do vlasti vyprávěl:

„Stříbrné plnicí pero jsem neměl a přiznám se dokonce, že jsem o něm ani neslyšel, ale taková zařízení, jako miniaturní fotoaparát, miniaturní magnetofon či moderní telekomunikační prostředky, jež

jsou při vykonávání úkolů tohoto typu nezbytné, jsem samozřejmě znal."

„Jistě jste procházel i detektorem lži. Jaké to bylo? Zajímaly by mě především vaše psychické pocity při tomto pokusu."

„Byl jsem připraven na různé prověrky. Procházel jsem jimi už doma během výcviku. Absolvoval jsem různé zkoušky, jež ode mne vyžadovaly značnou vytrvalost."

„Udržoval jste během svého působení ve Svobodné Evropě spojení s Ústředím v Polsku? Takové spojení muselo být velmi nebezpečné."

„Udržoval jsem je a nebezpečné samozřejmě bylo, ale bylo to nezbytné. Umožňovalo mi během celého mého působení dodávat Ústředí četné materiály."

„Jak jste snášel samotu, když jste se nemohl stýkat se svými blízkými?"

„Bylo mi velmi krušno. Stýskalo se mi po rodině i po vlasti. Měl jsem sice známé, ale ve styku s nimi jsem musel být velmi opatrný a neustále ve střehu. Nevěděl jsem přece, zda mezi nimi není někdo nastrčený cizí kontrarozvědkou. Bylo to tím obtížnější, že jsem se musel přizpůsobovat mentalitě a specifickému způsobu života lidí ze Svobodné Evropy. Nejlepší odpovědí na tuto otázku však bude, když řeknu, že jsem se vracel domů s nepopsatelnou radostí."

Polský rozvědčík za šest let dokonale poznal svět emigrantů, atmosféru rozhlasové budovy Englische Garten plnou intrik a denunciace. Dokonale se seznámil s prací mnichovské centrály. Od dubna 1965 byl zaměstnán jako „researcher" v East Europe Research and Analysis Department. Pracovníci Research and Analysis jsou pokládáni za spolupracovníky CIA a jsou na ně kladeny mnohem přísnější nároky než na pracovníky ostatních oddělení Svobodné Evropy. Kapitán Czechowicz získal pro polskou zpravodajskou službu mnoho údajů včetně dokumentů, které pomohou odhalit skutečnou tvář Svobodné Evropy a účinněji čelit jejím akcím.

Soubor reportáží a besed, které na základě rozhovorů s kapitánem Czechowiczem napsali polští novináři, je aktuální výpovědí, očitým svědectvím, vedle něhož bychom těžko hledali zasvěcenější a hodnověrnější. Uveďme ještě alespoň krátký úryvek z knihy, z rozhovoru redaktora týdeníku Perspektivy s A. Czechowiczem.

Szymanderski: „Existuje v Polsku informační síť Svobodné Evropy?"

Czechowicz: „Síť ne. Informace posílají jednotlivci z různých oborů."

Szymanderski: „Jsou mezi nimi lidé z našich vládních kruhů nebo z kruhů blízkých vládě?"

Czechowicz: „Ano, takové případy se vyskytovaly. Ale nejsou to lidé v tak vysokém postavení, jak by se mohlo zdát na základě toho, co tvrdí Svobodná Evropa."

Szymanderski: „Jsou ve Svobodné Evropě dopisy těchto informátorů?"

Czechowicz: „Samozřejmě. Máme je i my." (Jim)

ZEMĚDĚLSKÉ NOVINY, 24. května 1972, str. 2.

KDYŽ VÁM PŘEDLOŽÍ ÚČET

Zatímco slovo hotel zdomácnělo v našem slovníku již před druhou řadou let, jsou v českém jazyce i novinky, na které si stále teprve zvykáme. Tak například hotely, určené svou polohou a vybavením převážně motoristům, dostaly název motely, hotely na vodě jsou označovány jako botely. I když prvé z nich nejsou v každém kraji nebo rekreační oblasti a botely máme zatím jen tři — na Vltavě v Praze — stojí za zmínku, neboť se v nich ročně poskytuje ubytování téměř 200 000 hostů.

Motely se podle normy zařazují do třídy B a A*. To znamená, že v motelu B odpovídá vybavení zhruba vybavení hotelu B, přičemž je zde ovšem ve všech pokojích telefon, koupelna na jednom podlaží pro 20 pokojů a kvalitní restaurace, zařazená zpravidla do II. cenové skupiny. Hlavní komunikace uvnitř motelu mají zpevněný bezprašný povrch a jsou celou noc osvětleny. Jsou zde podmínky pro parkování, případně garážování vozidel hostů, přičemž počet těchto míst se musí rovnat nejméně počtu pokojů. Motel A* má kromě restaurace II. nebo I. třídy i odbytové středisko s funkcí společenskou. Parkoviště je zpravidla zastřešené. Názvem botel se podle normy označuje zařízení, poskytující ubytování, stravování, případně služby společenské a zábavní na trvale kotvící lodi a je zařazeno do skupiny B*.

Co ovšem hosty obvykle zajímá nejvíce, jsou některé podrobnosti, které mohou být příčinou nedorozumění. Tak třeba od kdy do kdy může host pokoj užívat nebo kdy musí při delším pobytu platit.

Především je nutné připomenout platnost ubytovacích řádů, jimž občanský zákoník svěřuje bližší úpravu užívání ubytovacích prostor a zařízení, jakož i používání služeb s tím spojených. Obecně platí, že host je oprávněn používat pronajatý pokoj do 14. hodiny dne, ve kterém jej uvolní. S přihlédnutím k potřebnému času na úklid se pak počíná podmínek v místě

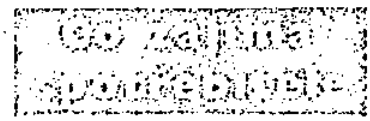

stanovení v ubytovacím řádu nástupní doba nikde od 17 hodin, jinde třeba již od 16 hod. Účet za ubytování se platí zpravidla při odjezdu, při delším pobytu však nejpozději po týdnu.

A tak jsme se dostali k problému číslo jedna: k ceně za pokoje. Nedávno jsme řešili stížnost — že cena byla vyšší proto, že výhled z pokoje byl na východ. K čemu se přiklíst?

Cena pokoje může být stanovena buď za pokoj, nebo za osobu. Její základ se řídí umístěním hotelu (zda je ve středu města nebo na předměstí), vybavením pokoje a také okolností, zda vyhlídka z okna je třeba do horského romantického údolí nebo do bezvýrazné stráně, u botelu pak je rozdíl, zda se můžete dívat na Vltavu nebo na nábřeží. Jinde se připočítává částka za stálé použití pláže, lyžařského výtahu apod. Cena se stanoví vždy s možností poskytnutí slevy, například při ubytování velkého počtu osob, při delším pobytu nebo mimo sezónu. V případě, kdy organizace — tj. hotel — neposkytne smluvené služby hostu řádně a není možné odstranění vady nebo doplnění služby, má občan právo na přiměřenou slevu. Nefunguje-li v zimě v jednom pokoji topení, je jasné, že nebude host ochoten platit stejnou částku jako ten, kdo měl v pokoji teplo.

Kdo rozhoduje o cenách v jednotlivých typech hotelů a proč jsou v nich rozdíly?

Stanovení cen za ubytování a služby s tím spojené je v pravomoci ředitelství jednotlivých podniků, pod které hotely spadají, ať to jsou Restaurace a jídelny, Interhotely nebo jednoty. Vzhledem k platnosti cenového moratoria přetrvávají zatím v těchto cenách některé nelibosti, jež mají svůj původ v živelném vývoji cen v letech 1963—1965. Podniky ovšem mohou upravovat tyto ceny směrem dolů. Nově se určují ceny jen v nových ubytovacích zařízeních.

(jak)

Autorité to nepřispívá

Pracovněprávní předpisy se musí dodržovat — zákoník práce platí jak pro řadové pracovníky, tak i pro ty, kteří jednají jménem vedení podniku či závodu. Stále však některé závody ustanovení zákoníku obcházejí, netíží se jimi a tím způsobí mnohé škody.

Tak např. národní podnik VOKD v šenovském závodě dal jednomu pracovníkovi výpověď s odůvodněním, že porušil pracovní kázeň. Zákoník však od hospodářských pracovníků vyžaduje, aby svá rozhodnutí provázeli včas, neboť včasné opatření má vyšší výchovný účinek než postih po neúměrně dlouhé době. Proto stanoví, že pro porušení pracovní kázně může organizace dát výpověď pouze do jednoho měsíce ode dne, kdy důvod výpovědi zjistí, nejpozději však do jednoho roku ode dne, kdy tento důvod vznikl.

Protože k porušení pracovní kázně u tohoto pracovníka došlo před dobou delší než jednoho roku, byla výpověď dána již v rozporu s ustanovením zákoníku. Navíc se jednalo o pracovníka se sníženou pracovní schopností — proto k výpovědi potřeboval závod nejdříve souhlas okresního národního výboru. O ten nebylo vůbec žádáno!

Když pracovníku nebyl povolen po uplynutí výpovědní lhůty výkon jeho práce, obrátil se písemně na podnikového ředitele, podrobně mu vylíčil svízelnou situaci a sděloval, že výpověď, kterou obdržel, je neplatná. Teprve pak dostal vhodnou práci. Bez zaměstnání a tudíž i bez výdělku byl vinou nesprávného postupu hospodářských pracovníků šest týdnů. Jeho požadavek o náhradu za ztrátu na výdělku nebyl realizován.

Celou záležitost nakonec musel řešit soud, který potvrdil, že výpověď byla dána v rozporu s platnými zákonnými ustanoveními. Proto zástupce hospodářského vedení souhlasil s tím, že protiprávně propuštěný dostane nejen náhradu výdělku za zmíněných šest týdnů, ale také ušlou část naturálních požitků, část podílu na hospodářských výsledcích a k tíži podniku také půjdou soudní výlohy.

To je bilance jednoho případu, kdy vedoucí pracovníci hospodářské organizace si řádně nerozvážili své rozhodnutí včas a neuvážili, zda splňuje potřebné podmínky, jak po stránce

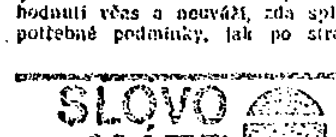

důvodové, tak z hlediska socialistické zákonnosti, která platí pro každého z nás. Rozhodně by nemuselo mít tolik případů soudní dohry, kdyby pověření pracovníci v závodech vždy respektovali ve svém rozhodování zákonné předpisy. Vznikají tím pak ztráty nejen hmotné a časové, ale i morální. A jejich autorité to nepřispívá.

Dr. LEOPOLD VANČURA,
předseda pracovněprávní komise OOR
Frýdek-Místek

Kapitán Czechowicz splnil úkol

(dk): V nejbližší době vydá nakladatelství Naše vojsko zajímavou knihu. Kapitán Czechowicz splnil úkol. Kniha ukazuje v pravém světle činnost rozhlasové stanice Svobodná Evropa. A. Czechowicz při návratu z turistické cesty do Velké Británie se na podzim roku 1952 přihlásil na západoněmecké policii v Kolíně n. R. a prohlásil, že se nechce vrátit domů - do PLR. Nejdříve byl umístěn v táboře pro uprchlíky a po 4 měsíce vyslýchán od představitelů výzvědných služeb - americké, západoněmecké, britské, kteří se snažili vyčerpat z něho co nejvíce údajů. Po čtyřech měsících pobytu v Münsteru obdržel cizinecký pas, který mu dával možnost usídlit se v britském hlídkovém oddílu, kde uprchlíci vykonávají práce nedůstojné britského vojáka. Pak s ním navázali spojení představitelé Svobodné Evropy a po mnoha měsících zkoušek a prověřování mohl v dubnu 1955 vstoupit do budovy na Englischer Garten a legitimací zaměstnance oddělení výzkumu a analýzy. V tomto úřadu pracoval šest let až do března r. 1971, a pak se vrátil do vlasti a na tiskové konferenci ve Varšavě předložil zahraničním dopisovatelům i polským novinářům fakta a dokumenty o činnosti rozhlasové stanice Svobodná Evropa. - O knize se konala včera v Praze tisková beseda, na níž promluvili o práci nepřátelských rozvědek pracovníci federálního ministerstva vnitra plk. J. Kovář a ppl. dr. Vl. Kroupa.

Konference členských církví KMK v ČSSR

(at): Aktuální úkoly mírové angažovanosti jsou předmětem dvoudenního regionálního shromáždění církví Křesťanské mírové konference v Československu, které bylo včera zahájeno v Husově sboru v Brně. Účastní se ho 105 představitelů církví československé evangelické, evangelické a. v. na Slovensku, reformované, slezské evangelické, metodistické, pravoslavné, adventistů, baptistické, jednoty bratrské, jednoty baptistů, náboženské společnosti unitářů. Přítomni jsou také zástupci federálního sdružení katolického duchovenstva Pacem in terris v čele s brněnským kapitulním vikářem L. Horkým.

Jednání uvedl pobožností předseda jednoty baptistů V. Tomeš. Přítomné uvítal a konferenci zahájil pravoslavný metropolita pražský a celého Československa Dorotej. Shromáždění se zúčastnili také zástupci státních úřadů v čele s ředitelem sekretariátu pro věci církevní při předsednictvu federální vlády dr. K. Hrůzou, který promluvil o současné světové situaci. Zdůraznil, že je určována dvěma základními skutečnostmi: eskalací války ve Vietnamu a probíhajícími rozhovory presidenta Nixona se sovětskými představiteli v Moskvě. V této souvislosti hovořil dr. Hrůza o pozitivním přínosu některých křesťanských kruhů u nás i ve světě. V závěru svého pozdravného projevu prohlásil, že mírová činnost církví v ČSSR nalezne vždy podporu státních orgánů.

Hlavní referát na významném brněnském setkání představitelů církví přednesl generální biskup evangelické církve a. v. na Slovensku dr. J. Michalko, který je také členem pracovního výboru KMK a představitelem československých církví v tomto mezinárodním hnutí křesťanů. Široce se věnoval analýze současné mezinárodní situace a postavení křesťanů i církví v souvislosti s řešením některých vážných mezinárodních otázek. Dr. Michalko zdůraznil, že angažovanost křesťanů v jejich mírovém úsilí vychází především ze základu křesťanské etiky a zároveň, zvláště v našem státě, z jejich občanské sounáležitosti s lidem této země. Hovořil o úkolech církví v socialistickém Československu, vyzdvihl výsledky politické konsolidace poměrů, ocenil význam voleb do zastupitelských orgánů a prohlásil, že církve projevují maximálně ochotu angažovat se v dalším rozvoji socialismu v naší vlasti. Vyslovil plnou podporu státním orgánům v budovatelské činnosti a bezvýhradně se postavil za mírovou politiku socialistických států v čele se Sovětským svazem. V druhé části svého referátu se dr. Michalko zabýval problematikou Křesťanské mírové konference, zvláště po zasedání jejího pracovního výboru v Dillí v březnu letošního roku. V závěru zdůraznil, že brněnské shromáždění poskytuje příležitost všem církvím v ČSSR zúčastnit se v plné míře činnosti KMK.

Dvoudenní konference pokračovala včera odpoledne diskusí k přednesaným referátům, v níž mimo jiné vystoupí docent Husovy československé bohoslovecké fakulty M. Sobička, člen mezinárodního sekretariátu KMK. Dnes pokračuje jednání v pěti tématických skupinách. Budou též vypracovány závěrečné dokumenty.

Zemřel básník Richard Weiner

(jd): Krátce před svými šedesátinami, kterých by se dožil 4. července, zemřel včera v Mělníku přední český básník a překladatel Kamil Bednář. Do literatury vstoupil jako subjektivní lyrik těsně před druhou světovou válkou v roce 1937 sbírkou Kámen v dlaních. Od své prvotiny hledal v nitru člověka jistoty mezi hodnotami života. Svou tvorbou se hlásil k odkazu své generačního druha Jiřího Ortena. Velkou část své básnické tvorby věnoval dětem. Vedle své vlastní básnické tvorby uváděl též do české literatury verše zahraničních básníků Sándora Petőfiho, Castra Alvese, Victora Huga a především dílo svého osobního přítele amerického básníka R. Jefferse.

STAROSTI, KTERÉ SE VYPLATÍ

V hlavním městě Praze žije v současné době 261 820 mladých lidí ve věku od 15 do 29 let. 13 % z tohoto počtu studuje na středních všeobecně vzdělávacích školách, 40 % na ostatních odborných školách, 34 % je učňů a 5 % v pracovním poměru. Už jen tento stručný výčet napovídá, kolik a jak rozmanitých problémů kolem výchovy a přípravy mladé generace na budoucí život prakticky denně v našem městě vzniká a vyžaduje řešení. Je proto záslužným činem Národního výboru hlavního města Prahy, že se po letech dílčího zápolování podíval, ve smyslu volebního programu NF, na problémy mladých Pražanů po důkladné, téměř roční přípravě v celé jejich šíři a vzájemné závislosti na včerejším svém plenárním zasedání.

Jestliže právem konstatujeme, že teprve v podmínkách socialismu se může mladý člověk svým talentem, vůlí a dovedností plně uplatnit, pak pochopil národní výbor a jeho poslanci správně svoji úlohu při této »seberealizaci« mladé generace: vytvářet jí k tomu podmínky, odstraňovat překážky, jež objektivně danou skutečnost zbytečně omezují nebo zploštují. K podmínkám patří především výchova mladých k pozitivnímu vztahu k ideám socialismu, k společenským a materiálním hodnotám, k aktivní veřejně prospěšné činnosti, ale také řešení problémů v oblasti přípravy mládeže na povolání, v oblasti sociálně ekonomické, v péči o zdraví mladé generace, o její právní ochranu, o správné využívání volného času atd. atd.

Výsledkem včerejšího jednání NVP o těchto otázkách je usnesení v podobě dlouhodobého harmonogramu úkolů, konkrétních v termínech časových i v osobní odpovědnosti, což umožní pravidelně kontrolovat jeho uskutečňování. (Jen tak pro zajímavost, z bohaté řady úkolů obsahuje harmonogram také např. plán výstavby 20 stadiónků při ZDŠ, výstavbu velkých »areálů zdraví«, střediska vodáckého a mladých mototuristů apod.)

To všechno je však — dalo by se říci — přece jen pohled z jedné strany. I když správný. Má-li se postupně uskutečňovat, musí být podpořen stejným úmyslem a stejnou vůlí i z té »druhé strany«: úsilím dalších společenských organizací ve městě, úřadů, podniků a institucí i rodičů (zatímco např. ve vztazích rodina—škola dochází už postupně ke sjednocování ve výchovném působení, není tomu tak dosud v dalších oblastech). A zdaleka ne posledními v řadě musí být harmonogram činů pražských národních výborů aktivně podpořen samotnými mladými lidmi, v jejichž prospěch všechno to snažení vlastně je. Jinak by se, ke škodě věci, mohlo minout účinkem.

Miloš KOLÍSKO

Vážený pane poslanče, dle psaní

Občas zazvoní u mého bytu tousevlas se sběrací listinou. Podobná návštěva může znamenat mnoho věcí. Někdo v domě zemřel a sbíráme na věnec, většinou jsou to však dlažice pro instalatéry, elektrikáře, výtaháře a podobně. Prostě umíme počítat.

Praskne nám trubka od teplé vody, což znamená desítky telefonů na OPBH, národní výbor, tisíce kroků od kavalíre ke kavalíry začnu vodu ohřívat na vařičích a koupeme se v lázních. Když dáme každý deset korun a řekneme všeličící heslo KLUCI, BUĎTE ROZUMNÍ, MY JSIDEMĚ TAKÉ ROZUMNĚ! — oprava je hotová v jednom dni. Řemeslníci mají radost, účastníce na OPBH má radost, my máme radost, radost je prostě na všech stranách. A ještě ušetříme, protože ohřívání vody na nádobí, koupání, úklid a mytí by nás přišlo na desetkrát tolik.

Tuhle nás jeden řemeslník hrubě urazil. Nechal se slyšet, že jsme dům skrblíků, že jinde dávají podstatně víc. My a skrblíci? Beru si za svědky řemeslníky všech profesí. Mají na nás charakter a vychování úplně jiný názor. Takové pomluva nám hnula osrdím. Mohlo by se docela dobře stát, že by si na nás lidé v ulici ukazovali prstem a šeptali: V tomhle domě bydlí hamouni, kteří by snědli sami po sobě... Však čtenář ví dobře co!

Díky dodatkové sbírací listině jsme rehabilitováni a můžeme se nastoupit hrdě, drbnám v ulici a řemeslníkům podívat zpříma do očí.

Na snídaňovém lusthauzu jsem se rozluštil i rébus, který nám postupem let naservíroval sám ŽIVOT. Na chodbách a na besídce v sušárně si otevřeně říkáme, že se dlažice dávat musí, jinak je hrubým dopadli jako rodiče v Chlumci.

Ale jak to je opravdu s těmi dlažicemi?

Na sběračku byla vždy málo. Nikdo je nedával. Byli jsme si přes řemeslníky a zákonem rovni. Pro prosté první nedostatek druhý, třetí čtvrtý... Postupem času jsme se stali úplatkáři všichni. (Bílá vrána, které úplatkářem není, mi promine.) A jsme si zase rovni!

Žijeme v umělé vytvořené atmosféře »natažené ruky«, občtmi jsme se stali všichni. Pracně postavený mýtus úplatků sesmýkl nakonec i ty řemeslníky. Instalatér potřebuje elektrikáře, elektrikář sklenáře, skleněř autoopraváře, autoopravář zedníka, zedník jiného řemeslníka, všichni sahají do kapsy a přispívají jeden druhému...

Jako v každém rébusu, i zde je háček. Jsou prozíravci, kteří jenom přispívají a neinkasují. Už někdo slyšel, že by slečně řekl: Já nesčítám, dokud za mne podniky něco nevyberou? Nezdálo by to komicky, kdyby řidiči tramvají, autobusů, nebo strojvedoucí na rychlíku řekli: Tak, dnes zaplatím, korunku navíc, nebo se nejede? Dlažice neberou prodavačky v obchodě, policisté na ulici, vrátní, číšníci v elektrárnách, ptáci v letadlech... Seznam těch, kteří musí dávat, ale sami neberou, si otevře může podle vlastní zkušenosti [illegible] sám.

Co vy na to, [illegible] pane?

Jiří Jánský

VEČERNÍ PRAHA, 23. května 1972, str. 4. 7(112)XV

Firma Brodský a spol. v oporu »jara 1968«

Po stopách kočičtaplera, který se vypracoval na generálního dojemnáka K 231

.Mezi opory »mužů ledna« a jimi prováděného »pražského jara 1968« patřil i odchovanec kuratoria kriminálník Jaroslav Brodský. Jinak v té době generální tajemník proslulé kontrarevoluční organizace K 231.

Své krédo vyjádřil nejlépe po neslavném útěku na Západ, když se nechal slyšet v roce 1971 v Kanadě: »V jednom jsme byli všichni zajedno. Je třeba zničit obludný systém, zcela jej vykořenit, pobít jeho nositele a vykonavatele. O směru nemůže být řeči, zbývá jen otázka, kdo po nich, po těch, kteří musí být pobiti.«

Tato bezostyšná, neslýchaná, krvelačná slova řekl tehdy po všech těch »nepolitických« eskamotážích se socialismem a podporou Smrkovského a Dubčeka, po vyznáních o demokracii a svobodě. Pobít komunisty a všechny, kdož pro socialismus poctivě a svědomitě pracují. To byl jeho program. A — cíl.

Eskamotér Brodský se však nechal slyšet dávno před útěkem do Kanady. Už v době »obrodného procesu« se valil z jeho úst proud špíny a zločineckých choutek. Např. na ustavujícím shromáždění K 231 v Litoměřicích kápnul bažskou: »já vůbec neměl rád komunisty. Prostě jsem říkal: tomu dobrému utrhnout nohu a toho špatného s ní utlouci.«

Je pochopitelné, že mu nešlo jen o likvidaci komunistů. Ale všech, kteří se hlásili k socialismu, kteří byli bytostně spjati s dělnickou třídou této země. Konečně na dělníky měl také svůj názor, když se nechal slyšet: »... uskutečníme (my, K 231 — pozn. red.) demokracii fifty, fifty. To jest, už nikdy nebude možné někoho dekorovat řády jen proto, že se narodil jako syn dělníka.«

On, Jaroslav Brodský, a jeho kumpáni měli všechno dobře promyšlené. V rámci požadované rehabilitace »en bloc« pro všechny potrestané — většinou protistátní, protisocialistické živly — nárokovali nejen vysoká finanční odškodnění (»čtyři miliardy se získají tím, že se vezmou z rekonstrukcí železáren«, prohlašuje opět v Litoměřicích), ale také vedoucí místa ve státní správě, politickém životě, hospodářských organizacích. Říká: »Musíme se snažit dostat co nejvíc našich chlapců do úřadů a do Národní fronty. Musíme se snažit ovlivnit komunistické funkcionáře, aby jednali v náš prospěch. Musíme dát pozor, aby se do našich výborů nedostali lidé, kteří tady mají sabotáže a špionáže za peníze a podobné případy. My se nebudeme od nich distancovat. I tito lidé zůstanou našimi členy. Ovšem nemůžeme je zatím dát do popředí, jelikož lidé na to poukazují. Musíme udělat prověrky, ale tak, abychom nevyřídili naše nejlepší lidi...«

Pěkná sebranka, což? — Sabotážníci, špióni... Na ty dobročeuh Brodský sází... Ale opatrně. Nabádal: »Proti komunistům nemůžeme otevřeně bojovat. Náš postup není kapitulace, ovšem v každém případě diplomatickým tahem. S bubnem na zajíce se už dnes nechodí...«

Byli si ale jisti, tihle hurávlastenci. Vždyť jim doslova na ruku hráli jejich kontrarevoluční souputníci. Brodský se chlubil: »Pelikán nás ujistil, že se objevíme také v televizi. V rozhlase to máme rovněž dobré, podobně i s tiskem. Ve styku s námi jsou chlapci z KAN. Ta Liga pro lidská práva má pozice a chtějí, abychom jim pomohli. My jim také pomůžeme...« To prohlašuje sebevědomě a dodává s kuráží hodnou gladiátora: »My jsme kdosi. My jsme na evropské úrovni, my jsme intelektuální špička národa...«

Těmito slovy vyzývá pár věrných, kteří mu dělají kulisu na shromážděních v Litoměřicích, Mělníku, Olomouci, Plzni a jinde.

Škoda že mnozí z nich nevěděli či si neuvědomovali, s kým mají tu čest. Profesor Karel Nygrín, předseda K 231, ho charakterizuje takto:

»Seznámili jsme se v Leopoldově. Brodský budil dojem snílka, dělal si plány, že až se u nás poměry změní — mám na mysli, až opět dojde k restauraci kapitalismu — že se bude zahýbat podnikářům. Byl těmito myšlenkami doslova nadržený. Název K 231 měl promýšlen ještě v kriminále. Byl to, prominte mi to prosím, jen věštec. Na vše nedorostl. Přistupoval k lidem autoritativně, velkášsky. Nechával se impulsivně unášet k ultraradikálním názorům. Zřejmě trpěl napoleonským komplexem. Znal jsem ho jako ambiciózního a chlípného člověka s nevyrovnanou povahou. Brodský určitě nebyl a není politickou osobností. K tomu mu chyběla kvalifikace. Dovedl rozpoutat vášně, a to je vše.«

A je svým způsobem tragikomické, že Brodský si neuvědomoval, že vlastně i on hraje roli mouřenína. I na jeho adresu totiž profesor Nygrín říká: »V takovýchto dobách vždy vystupovali lidé tohoto typu. Záleží ovšem na dalším normálním vyrovnaném vývoji, aby se tito lidé z vedení odstranili...«

Jak už jsme uvedli, mesiáš Brodský skončil na Západě. V dopise z Mnichova píše manželce: »Na nádraží mě čekalo 8 origo židů ze Slonu, bývalý ruský kníže, bělogvardějec, a bývalý generálmajor SS. Šli jsme potom hned na nádraží na prima evropskýho buřta, to sem teprve začal bejt vděčnej starej kulturní tradici evropský...«

Vida, její myšlenkový souběžníček ho ve starém Mnichově čekali. A přehlédli to i naši emigranti ve Svobodné Evropě, kteří s Brodským 22. února 1969 vysílali rozhovor a v němž se on nechal slyšet: »Tito lidé (rozuměj odsouzení podle zákona 231/48) se nepostavili proti straně. Naopak byli upřímnou a pevnou(!) podporou celého obrodného procesu. O tom nebylo pochyb.«

My však nejenže pochybujeme, ale jsme přesvědčeni — na základě jeho životních názorů, tak jak jsme je tlumočili — že firmě Jaroslav Brodský a spol. šlo tehdy u nás o úplně něco jiného. A koneckonců — nejen jim...

(Zpracováno podle severočeského *Průboje*.)

ANTIKOMUNISMUS A REVIZIONISMUS

Prof. ing. LADISLAV KRZAL, CSc., prorektor Vysoké školy politické ÚV KSČ

Hlavním polem, na kterém se střetává marxismus-leninismus s antimarxistickými názory, je především hodnocení nových jevů ve společenském životě a v rozvoji dělnického hnutí.

Také současný revizionismus, který odmítá, že leninismus je středem ideového života naší epochy, že je internacionální teorií (která je nevyhnutelným, nutným základem pro analýzu specifických zvláštností jednotlivých oddílů mezinárodního dělnického hnutí), se objevuje ve stará teoretická zbroji, zkonstruované z pravicových sociálně demokratických dogmat.

Oportunismus je politika podřizování zájmů dělnické třídy cizím zájmům, je to politika zrazování základních zájmů a cílů proletariátu. Jestliže oportunismus uznává marxismus slovy, ale zároveň žádá, aby byly podrobeny revizi jeho základní teze a nahrazeny soustavou buržoazních a maloburžoazních jiných, máme co dělat s revizionismem. Revizionismus reviduje a falzifikuje, pokouší se rozbít všechny součásti marxismu.

Ačkoli první revizionistická vystoupení se objevila ještě za Marxova a Engelsova života, teprve po smrti zakladatelů vědeckého komunismu se revizionismus zformoval jako zvláštní ideologický a politický směr.

Lenin poukázal na „stejnorodost myšlenkového postupu a tendenci oportunismu v různých zemích", aby tím zdůraznil, že se stejný sociálně politický obsah mezinárodního oportunismu projevuje v těch či onách jeho proudech v závislostech na národních zvláštnostech daných zemí.

Tato specifika revizionismu, která odhalil Lenin, se plně projevují v současných podmínkách, kdy se marxisté-leninovci musí střetávat s jednotnou frontou mezinárodního oportunismu od pravicových sociálních demokratů a pravicových revizionistů až k „levicovým" oportunistům, „hrdinům", pseudorevoluční frázi. Ačkoliv se od sebe odlišují metodami, formami a jinými zvláštnostmi, které je nutno vidět a brát v úvahu, všichni se sjednocují ve svých útocích z různých pozic na jedné protikomunistické a protisovětské platformě a mají jeden společný cíl — podrývat jednotu mezinárodního komunistického hnutí a společenství socialistických států.

Obecné rysy revizionismu jsou podmíněny týmž typem sociálních, třídních kořenů oportunismu, které jsou hlubší než národnostní rozdíly. Tyto třídní kořeny rovněž podmiňují nevyhnutelnost revizionismu.

Kapitalismus se zrodil z malovýroby. Proletariát je obklopen maloburžoaznímí masami, ze kterých získává přívržence a s kterými ho spojuje množství přechodných stupňů, ploch a odstínů. Proto maloburžoazní světový názor neustále prosakuje do řad dělnické třídy a do její politické organizace.

V období rychlého růstu marxistických stran dochází k zvlášť intenzívnímu pronikání maloburžoazních prvků do těchto stran. Podle Leninových slov „na tom není nic špatného. Historickým úkolem proletariátu je přetvářet, školit, převychovávat všechny živly pocházející z maloburžoazie, které proletariát zdědil po staré společnosti. Avšak k tomu je zapotřebí, aby proletariát tyto živly převychovával, aby je ovlivňoval, ne aby ovlivňovaly ony jej".

Leninův rozbor sociálních kořenů revizionismu neztrácí význam ani v současné době. Maloburžoazní vrstvy nepůsobí pouze v kapitalistických zemích, nýbrž i v zemích socialistických, kde ještě nebyly do všech důsledků vyřešeny úkoly přechodného období. A dokonce i tam, kde socialistické přeměny (například združstevňování rolnictva, drobných výrobců) byly vesměs skončeny, ale skončeny poměrně nedávno, zůstávají zachovány maloburžoazní názory, tradice a jiné přežívající jevy. Když pak dochází k pravým sociálním a politickým krizím, jako tomu bylo například v Maďarsku v roce 1956, nebo v roce 1968 v Československu, začíná se aktivizovat a oživovat maloburžoazní ideologie a zostřuje se třídní boj. Ideová destrukce všech základních hodnot marxismu-leninismu, která se zrala nezahaleně projevila v roce 1968 v ČSSR, má své kořeny sahající hluboko do minulosti.

Z historických předpokladů jsou to vedle zkušené buržoazie především poměrně početné maloburžoazní vrstvy a s nimi spojené maloburžoazní postoje, maloburžoazní ideologie. Sklony k netřídnímu chápání společnosti, ortodoxnost a byrokratismus, které se snoubí s druhým extrémem, s anarchismem a radikalismem. Silné tradice buržoazní demokracie a masarykismu.

Celý základní obsah svého učení přebírají pravicoví revizionisté od představitelů buržoazní vědy o společnosti a přikládají tomuto obsahu zdánlivě marxistickou formu. Zejména Bernstein značně využil všech „novinek" buržoazně liberální vědy své doby v pokusech „doplnit" a „rozvinout" marxismus.

Bernstein i jeho stoupenci odmítali zásadní protiklad mezi buržoazním liberalismem a proletářským socialismem a prohlašovali za neudržitelnou teorii třídního boje a diktatury proletariátu, kterou prý nelze aplikovat na „demokratickou" společnost, jež se řídí vůlí většiny atd. Tyto teorie nehlásal v Československu jen Masaryk a sociální demokraté v období 1918; znovu se u nás objevily v roce 1968.

V důsledku činnosti pravicových oportunistů v teorii i v praxi a v důsledku ideologické diverze ze strany kapitalistických zemí byl v uplynulém období — zvláště pak v roce 1968 a v první polovině roku 1969 — v teoretické i praktické činnosti strany oslaben třídní přístup při zkoumání vnitřních problémů našeho společenského vývoje a současně i třídní přístup k mezinárodním problémům.

Historické zkušenosti — a především zkušenosti strany vybudované Leninem — svědčí o schopnosti dělnické třídy a jejího revolučního předvoje postavit se na odpor buržoaznímu a maloburžoaznímu vlivu, důsledně uskutečňovat opravdu proletářskou, marxisticko-leninskou linii v politickém a ideologickém boji.

I v zemědělství jsou kádry rozhodujícím činitelem

Dubnové zasedání ÚV KSČ výstižně zhodnotilo dosažené výsledky v rozvoji našeho zemědělství. Současně zaměřilo naši pozornost k těm problémům a úkolům, na něž se musíme důsledně soustředit, aby se kurs strany ke zvýšení efektivnosti naší ekonomiky důsledně prosadil také v zemědělství a v potravinářskému průmyslu.

Již sama příprava jednání ÚV KSČ a ÚV KSS byla pro nás v ministerstvu zemědělství a výživy SSR významným podnětem k zamyšlení se nad tím, co jsme dosáhli a co stojí před námi jako členy strany, bezprostředně odpovědnými za tento úsek. Jsme velice rádi, že vedení strany zařadilo na jednání zhodnocení situace v zemědělství a aktuální problémy realizace usnesení XIV. sjezdu KSČ do svého pracovního programu a že se nám tak — ať kritikou slabších míst v naší práci nebo usměrněním, na co se především soustředit — dostává podpory a pomoci.

Chtěl bych alespoň stručně reagovat zejména na často kladenou otázku: Co se vlastně v našem zemědělství stalo, že za poslední léta dosáhlo takovou dynamiku růstu, jak došlo k takovému pronikavému politickému a hospodářskému upevnění družstev, kde jsme měli dlouhá léta značné těžkosti? Setkáváme se také s tím, zda při všech faktorech, jež dnes máme tak říkajíc v rukou, přesto nepřišlo těch pověstných „sedm úrodných let", zda rychlý vzestup naší zemědělské výroby nesouvisí v rozhodující míře s nadprůměrně dobrými klimatickými podmínkami, zkrátka zda jde o dočasný nebo trvalý vzestup?

Vpravdě řečeno, tyto otázky si často klademe také sami, protože se nechceme uzavírat do ulity a naviděť, z čeho určité úspěchy pramení, a jak jdou dopředu v tom či jiném směru jiní, na čem lze dále stavět a na co se nedá spoléhat.

Za posledních šest let se hodnota zemědělské výroby na Slovensku zvýšila o více než 7 miliard korun, což je v podstatě větší přírůstek než za předešlých 15 let od začátku združstevňování.

Jedním ze základních faktorů tohoto rychlého vzestupu a doslova obratu zejména ve výrobních a hospodářských výsledcích našich jednotných zemědělských družstev je bezpochyby to, že se naprostá většina našich družstevních rolníků přesvědčila o přednostech družstev, o správnosti zemědělské politiky strany, že došlo k definitivnímu dokončení velkého přelomu ve vztahu k socialistické velkovýrobě, v myšlení a jednání lidí, že zkrátka dozrály plody přesvědčovací a výchovné práce strany na vesnici. Sehrály v tom bezpochyby významnou roli závěry XII. a XIII. sjezdu strany, v nichž se velmi srozumitelně a jednoznačně formulovaly cíle zemědělské politiky strany po dokončení združstevňování, ocenil se národohospodářský význam tohoto odvětví, práce lidí, kteří v něm pracují, a položil se větší důraz na zabezpečení materiálních potřeb zemědělství ze strany našeho průmyslu.

Je třeba po zásluze vyzvednout především velký přínos našeho chemického průmyslu, což dnes už se znalostí věci oceňuje také široká zemědělská veřejnost. Zatímco v letech 1961—1965 dostalo zemědělství na Slovensku v průmyslových hnojivech v přepočtu na hektar půdy ročně v průměru 97 kg čistých živin, za léta čtvrté pětiletky v průměru již 136 kg a loni 175 kg. Není tomu tak dávno, kdy jsme údaje o takové spotřebě průmyslových hnojiv a pak přirozeně také o průměrných hektarových výnosech četli jenom z přehledů o zemědělství vyspělých západoevropských států. V loňském roce jsme například sklidili na Slovensku v průměru více než 35 q z hektaru, což je více než průměr v zemích Evropského hospodářského společenství, tj. v zemích s tradičně vyspělým zemědělstvím, kde dosáhli 32,7 q, a značně jsme se přiblížili k jejich standardu také v úrodách ječmene.

A to, co udělala průmyslová hnojiva, pravda, spolu s novými výkonnými odrůdami sovětských pšenic a našich ječmenů při uplatnění moderní kompl[illegible] agrotechniky v obilnářství i na některých úsecích rostlinné výroby, to samé vykonal náš nově vybudovaný krmivářský průmysl v racionalizaci spotřeby zrnin a dalších krmiv v živočišné výrobě. Zatímco v r. 1965 jsme měli na Slovensku k dispozici přibližně 766 tisíc tun průmyslově upravených a obohacených krmiv, loni to bylo již 1 mil. 584 tisíc tun, tedy dvojnásobné množství. Přestože se sice zvýšily i nároky na dovoz komponentů a přísad do krmných směsí, je to nesporně jedno z nejvýznamnějších intenzifikačních opatření v poválečném období, které již nyní průkazně přispělo k pozvednutí kvalitativní úrovně naší živočišné výroby.

Značně se zlepšila také vybavenost našeho zemědělství základními výrobními prostředky. Více se investovalo do půdy, zejména do meliorací, rekultivace a závlah, a zvýšil se — i když s problémy a výkyvy — dále také stupeň mechanizace, což rovněž přispělo ke zvyšování výroby a produktivity práce.

Neméně významným faktorem vzestupu byla také zvýšená pomoc vědy, širší uplatňování našich i zahraničních poznatků a zkušeností.

O to všechno, i když na nižší úrovni, jsme opírali naše plány v rozvoji zemědělství i dříve. Avšak výsledky, zejména v letech třetí pětiletky, kdy jsme ve výrobě prakticky stagnovali, byly vážným signálem, že něco není v pořádku. A když se teď udělaly náležité analýzy, ukázalo se, že hlavním článkem bylo aktivizovat lidi, zvýšit jejich hmotnou zainteresovanost a současně posílit zemědělství politicky vyspělými, odborně kvalifikovanými a organizačně

schopnými kádry přímo ve družstvech a okresních řídicích článcích, zdokonalit plánování i soustavu ekonomických nástrojů.

Nový, realističtější přístup se v konkrétnostech neprosazoval lehko. Avšak nakonec se o správnosti politiky vytyčené XII. a XIII. sjezdem strany přesvědčilo i nemálo jejích dřívějších odpůrců. Získali jsme cennou zkušenost: jestliže se, obrazně řečeno, investuje do lidí, sehrává to rozhodující úlohu také při využití materiálních výrobních činitelů, při aktivizaci vnitřních zdrojů a rezerv.

Je pravda, že v posledních letech nebyly právě nejhorší klimatické podmínky, ale jenom v tom smyslu, že nebylo katastrofální sucho ani přílišné deště. Například rok 1970 byl podle dlouhodobých rozborů klimaticky podprůměrný. Vloni nám sice výborně vyšly žně, ale daň počasí zaplatily zčásti brambory, ovoce a zelenina, zejména cukrovka. Pětiletku jsme však postavili na těch základních faktorech, o něž se opírala dynamika růstu zemědělství po roce 1965, a stanovené úkoly v 5. pětiletém plánu považujeme proto i bez zvláště příznivých klimatických podmínek za reálné. Jinými slovy, dnes je naše zemědělství vnitřně zkonsolidováno tak, že při zvyšování účasti dodavatelských odvětví v souladu s pětiletkou a ještě širším uplatňováním poznatků vědy a pokrokových domácích i zahraničních zkušeností máme všechny předpoklady pro zabezpečování trvalého vzestupu výroby základních potravin a můžeme hledět do budoucna optimisticky.

Pokud jde o úroveň, kterou jsme dosáhli v mnohých úsecích výroby ve srovnání s jinými zeměmi, které na půdě intenzívně hospodaří, lze říci, že v dynamice růstu hektarových výnosů hlavních plodin a zvyšování zejména přírůstků ve výkrmu hospodářských zvířat a v dojivosti krav držíme v posledních letech krok s těmi, kdo v tomto ohledu jdou nejrychlejším tempem v socialistických nebo západoevropských státech. Ve stupni intenzity výroby v absolutních ukazatelích hektarových výnosů obilovin, cukrovky a některých dalších plodin a rovněž v užitkovosti hospodářských zvířat jsme mezi evropskými státy s tradičně intenzívním zemědělstvím přibližně tak asi ve středu žebříčku. Díváme se však na naši perspektivu tak, že jejich předstih ve spotřebě průmyslových hnojiv a agrochemikálií, obohacených krmných směsí, jakož i ve stupni mechanizace budeme postupně snižovat. Na druhé straně náš předstih v organizaci výrobní základny, v tom, co umožňuje socialistická velkovýroba — v přípravě kvalifikovaných kádrů, aktivizaci lidí, v jejich uvědoměl ém vztahu k celospolečenským potřebám, plánovitosti — v tom všem máme takové přednosti, že převážně malovýrobní západoevropské zemědělství, tonoucí v tzv. strukturálních problémech (tj. jenom krycí název jejich bezvýchodnosti v řešení zemědělské otázky), můžeme též v úrovni intenzity výroby a produktivity zemědělské práce v nedaleké perspektivě nejen dostihnout, ale i předstihnout tak, jako je to již dnes v pracovních a životních podmínkách většiny našeho družstevního rolnictva.

Ve zprávě předsednictva ústředního výboru plénu ÚV KSČ byl akcentován skutečně opodstatněný úkol další mobilizace lidí za využití rezerv, jež máme pro splnění a také pro překračování plánu. Spočívají v racionálnějším využití rozvojových zdrojů, které pro zemědělský komplex určuje pětiletý plán, a zejména vnitřních rezerv, jež jsme ani v zemědělství a v potravinářském průmyslu a ani v podnicích zemědělského zásobování a nákupu zdaleka nevyčerpali.

V podstatě máme dva základní okruhy rezerv. Jeden, bezpochyby velmi významný zdroj růstu a zhospodárňování výroby — a na to byl kladen veliký důraz také v jednání ÚV KSČ — máme ve využití tzv. „zaostalostních" rezerv, které lze aktivizovat bez jakýchkoliv dodatečných materiálových vkladů zlepšením úrovně řízení, organizace práce, dodržováním elementárních zásad agrotechniky, pracovní disciplíny atd. V posledních letech bylo v tomto směru vykonáno mnoho, lze říci, že jsme do rezerv tohoto druhu sáhli dobře, ale ještě zdaleka nejsou vyčerpány.

Bez toho, že bychom oslabovali úsilí o aktivizaci těchto zdrojů růstu a zhospodárňování zemědělské výroby, stále větší význam nabývá pro splnění našich úkolů také využití takových faktorů růstu jako kvalitativní intenzifikace výrobních procesů. Mám na mysli efekt, jakého lze dosáhnout zvyšováním biologického potenciálu rostlin a zvířat, vyšší kvalitou průmyslových hnojiv, komplexní a vyrovnanou výživou zvířat, zlepšením výkonových parametrů strojů, doslova vědecky podloženou soustavou hospodaření v jakýchkoliv specifických podmínkách. Přibližujeme se k takové úrovni hektarových výnosů a užitkovosti hospodářských zvířat, kdy už je nutné nejen ovládat, ale v široké praxi také využít špičkové poznatky vědy. A z toho vyplývají požadavky především na předvýrobní zázemí moderního zemědělství, na výzkum, na zemědělské výrobní a poradenské služby i na náš průmysl. Také v tomto směru máme velké možnosti postupovat rychle vpřed, a to především rozvinutím těsné spolupráce s ostatními zeměmi RVHP.

Samozřejmě, naše síly je nutno dnes důsledně soustředit především k využití těch možností, které máme v pozvednutí úrovně zaostávajících podniků ať v rostlinné nebo živočišné výrobě a v celkové úrovni hospodaření. Řešení záležitosti se mnohdy vidí v subvencích, v přídělech krmiv apod. Zajisté často je nutno pomáhat i takto, když je záruka, že to zajistí obrat. Máme však mnoho konkrétních příkladů, které nasvědčují tomu, že hlavním článkem, jejž nutno vzít do rukou, jsou také v této době především lidé, vedoucí pracovníci. Mohl bych uvést desítky příkladů, kdy výměna ve vedoucích funkcích v JZD, státních statků nebo v okresech změnila situaci k lepšímu doslova z roka na rok.

Například JZD Trnovec v okrese Galanta dosahovalo do roku 1937, než tam nastoupil soudruh Ján Andel do funkce předsedy, soudruh Imrich Šuba jako zootechnik a soudruh Kolečáni jako agronom, průměr obilovin 24—28 q z hektaru a dojivost krav se pohybovala kolem 2300 litrů. V roce 1971 toto družstvo dosáhlo průměrný výnos obilovin kolem 42 q z hektaru, roční dojivost na krávu dosáhla více než 3700 litrů a průměrná roční odměna se zvýšila za uvedených pět let dvojnásobně. Podobně bych mohl uvést JZD Štefanov v okrese Senica, kde rovněž přišli noví lidé, JZD Moravany v okrese Michalovce, JZD Behynce v okrese Topoľčany, JZD Ľubica v okrese Poprad, JZD Viničné v okrese Bratislava-vidiek a mnohé další.

Přicházíme takto k jednoznačnému závěru, že tam, kde jsou politicky pevní a odborně i organi-

začně schopní lidé, dokážou v krátké době aktivizovat všechny faktory růstu, všechny zdroje a rezervy, mnohdy aniž by to vyžadovalo velké nároky na dodatečné investice či jiné prostředky. V tom je velký přínos práce, kterou ve výběru a rozmisťování kádrů vykonaly v posledních letech okresní výbory a základní organizace strany.

Řešení kádrových otázek je často velmi citlivá oblast práce, protože se dotýká lidí a v některých případech jde také o lidi starší, zasloužilé, kteří stáli v předních řadách budovatelů socialismu na naší vesnici, zakládali družstva a byli tvůrci prvních úspěchů. Jejich občanovou práci nutno dle zásluhy ocenit a dbát, aby jejich zkušenosti a autorita byly využity. Osvědčuje se např. takový postup, že vedle starších funkcionářů jdou na vedoucí místa i mladší, méně zkušení, ale politicky zralí a odborně kovaní, kteří mají politický elán a zdravé ambice. V mnohých okresech se soudruzi snaží řešit mimo jiné kádrové problémy tím, že slabší družstva slučují ve větší celky s lepšími. A nemálo je rovněž takových případů, kde se dohodli vyměnit téměř všechny starší funkcionáře a nahradit je novými. Nedá se všeobecně říci, jaký postup je právě nejlepší, závisí to na mnohých konkrétních okolnostech a jistě ne náhodou se volí různé cesty. Jedno je však jisté, že tam, kde okresní výbory strany přistoupily v těsné součinnosti se zemědělskými orgány k řešení dozrálých kádrových problémů, dostavily se radikální změny ve výsledcích výroby, v hospodárnosti, odměňování a tudíž i v pracovním výkonu, iniciativě a spokojenosti družstevníků.

Na místě je zajisté otázka, co podnikáme zejména pro zabezpečování kvalifikační přípravy lidí, kde máme spoluodpovědnost s naším školstvím. Mohu potvrdit, že v tomto směru se vykonalo již mnoho práce. Zřídili jsme pro tento účel Ústav pro doškolování, podobně jako je tomu u lékařů. Ústav má na starosti všechnu organizaci přípravy kádrů v zemědělství a v potravinářském průmyslu. Přijali jsme zásadu, že každý absolvent střední a vysoké školy musí projít 1—2letou záuční praxí ve vybraných špičkových podnicích u vysoce kvalifikovaných odborníků, aby po skončení této praxe mohl okamžitě nastoupit na odpovědná místa v zemědělských podnicích. Máme rozpracovaný a byl už také schválen systém doškolování odborníků, podle něhož každý vysokoškolák a středoškolák musí povinně internátní formou po každých 4—5 letech absolvovat školení o nejnovějších poznatcích vědy a techniky, ukončené příslušnou atestační zkouškou.

Pro starší zkušené praktiky bez vysokoškolského a středoškolského vzdělání, ale s perspektivou ještě zastávat odpovědné funkce v zemědělských podnicích, organizujeme krátkodobé i dlouhodobější internátní školení. Pro dělnické povolání provádíme výběr špičkových státních statků a jednotných zemědělských družstev, kde budeme postupně učit mistry rostlinné a živočišné výroby nejnovějším metodám.

Počítáme také s dalším obsahovým zkvalitněním výuky na středních a vysokých zemědělských školách z hlediska perspektivních potřeb praxe. Dnes máme v našich jednotných zemědělských družstvech více než 1500 vysokoškoláků a přes 3300 absolventů středních odborných škol. Vysokou školu má přes 17 % předsedů JZD a dalších 28 % má středoškolské odborné vzdělání. Z celkového počtu agronomů a zootechniků má vysokou školu přibližně 20 % a střední odbornou 37 %. Mezi ekonomy družstev máme téměř 30 % vysokoškoláků a lidí se střední odbornou školou přes 40 %. To je velký pokrok, ale do popředí stále více vystupuje také další zlepšování jejich přípravy z hlediska nových požadavků praxe. A právě proto klademe tak velký důraz na cyklické doškolování.

Dnes jsou v zásadě ujasněny koncepce dalšího rozvoje pro všechna odvětví zemědělské výroby i výrobních služeb, včetně vědeckovýzkumné základny, které jsme rozpracovali za široké účasti vědy a pokrokové praxe. Víme, kterým směrem by měl náš vývoj jít v této pětiletce, ale také výhledově na 10—15 let dopředu. Nyní je rozhodující ve všech článcích řízení zemědělství, potravinářského průmyslu a zemědělského zásobování a nákupu soustředit síly především na úkoly tohoto roku a celé pětiletky, aby usnesení dubnového pléna ÚV KSČ a rezoluce ÚV KSS co nejrychleji vešly do života. Na to budeme klást vytrvale důraz v koncepční i operativní politickoorganizátorské práci.

ING. JÁN JANOVIC, CSc.,
ministr zemědělství a výživy SSR

ŽIVOT STRANY, č. 10/72, 13.5.1972, str. 6. - 8.

TVORBA, č. 20/72, 17. května 1972, str. 14.

ŠTĚPÁN ENGEL

RIZIKA KÁDROVÉ PRÁCE

Dalo by se hovořit i o úskalích. Rozdíl je v tom, že úskalím se dá proplout nebo je můžeme obejít, zatímco riziko musíme podstoupit a nést jeho důsledky. Bývá dosti podceňováno, neboť často převládá představa, že každý vývoj člověka ve funkci, kterou zastává nebo má zastávat, spočívá v podstatě na správném výběru. Jenže člověk se mění, úkoly, před které ho staví socialistická společnost, rostou, jsou stále složitější a náročnější. Někdy prostě přestáváme stačit na požadavky, které jsme předtím snadno splnili. Riziko pochopitelně stoupá s významem místa. Není to žádný vynález stříbrného prachu, ale je dobře to vědět, počítat s tím.

Kdybychom si problém chtěli rozřešit historickým příměrem, mohli bychom položit otázku, zda bylo správné, aby mladý dělostřelecký důstojník z korzického Ajaccia dostal za úkol udělat na přelomu 18. a 19. století ve Francii „pořádek" a vzít otěže osudů této země do svých rukou. Vím, že takovéto přirovnání bude poněkud přitaženo za vlasy. Avšak sledování jednotlivých etap Bonapartova života ukazuje dynamiku vývoje osobnosti, která dostala jedinečnou osobní šanci; ukazuje, jak se měnily jeho názory, jak se postupně, během závratného vzestupu (dnes bychom řekli kariéry), měnilo jeho chování, jak se nakonec změnil on sám.

Ptáme se, zda ovládal sebestatek umění jednat s lidmi, zda byl přístupnější k sobě samému než k ostatním, zda stál nad podřízenými, aniž na ně pohlížel z patra, zda byl dosti vzdělaný, zvídavý, zdravě ctižádostivý, zda měl patřičný rozhled, zda nepřeceňoval, ani nepodceňoval své síly a možnosti, ani síly a možnosti těch, jimž udělával rozkazy, zda si uvědomoval, že programy je možno deklarovat, ale úkoly je třeba přesně formulovat.

Jsou to otázky, která moderní doba nákladně jen v souvislosti s osobním úspěchem a nezdarem velkých postav dějin; jsou důležité pro všechny, kdo aspirují na vedoucí místo, jednoduše řečeno, pro každého člověka, jehož schopnosti či nedostatky spoluurčují osud dalších lidí, kteří jsou svěřeni jeho řízení, jeho vedení.

Jak jsem již podotkl, příklad silně kulhá, nicméně je v něm naznačeno často opomíjené riziko kádrové práce. Kdybychom měli po ruce potřebné statistiky, mohli bychom dokonce vypočítat přesné koeficienty rizika

kádrové práce, započítat do něj všechny nepředvídané vlivy, nestálost povahy, zdravotní změny, stressy a frustrace, proces zrání i stárnutí. Nepočítat s těmito a dalšími přirozenými riziky kádrové práce znamená vystavovat se náhodám a překvapením.

Naše společnost nemůže kádrové omyly napravit ponze tím, že člověka, který se neosvědčil nebo z různých důvodů zklamal, vymění. V kapitalistických zemích je běžné, že vedoucí pracovník ve čtyřicetí letech ani často co dělat, aby se ještě udržel; tato praxe snižuje v jistém slova smyslu riziko kádrové práce, náš postup musí ovšem být podstatně odlišný. I my potřebujeme vybírat pro různé stupně řízení velký počet schopných „vojevůdců", lidí, kteří budou svádět politické i hospodářské bitvy o další rozvoj socialistické společnosti. Rezervy nemáme málo. Kolik takovýchto lidí se dostane u nás na místa, která na ně čekají? Reálnou odpověď může poskytnout jen kvalitní kádrová práce prováděná s plným vědomím nevyhnutelných rizik, na něž nelze zapomínat. Přitom nedostaneme žádné záruční listy na „opravu" nebo výměnu kádrů v určené garanční lhůtě.

Dá se nezbytné riziko kádrové práce snížit? Na tuto otázku odpovíme samozřejmě kladně. Vzápětí se ale každý zeptá... jak? Myslím, že jedním z nejvýznamnějších prostředků může být v uvedené souvislosti upevnění a ustálení struktury vedoucích pracovníků, její větší stabilizace. Souběžně s tím nám musí jít o zajištění vnitřní dynamiky vývoje osobnosti, neboť právě tento faktor tvoří hlavní podmínku efektivního řízení. S rozvojem člověka a řídicí práce neoddělitelně souvisí i pohyb kádrů. Následující požadavek nemůžeme do krajnosti absolutizovat, výběr kandidátů na vyšší

funkce by měl ale spočívat především v povyšování vedoucích pracovníků, kteří již prokázali své schopnosti na nižším stupni. Nemohu nepoznamenat, že je značně riskantní vybírat do vedoucích funkcí kandidáty „odjinud", z jiných oborů. Horizontální pohyb kádrů odporuje totiž zásadám perspektivní kádrové práce, zvyšuje kádrové riziko. Pravidlem by se místo toho měl stát organizovaný vertikální postup, protože většinou zaručuje zapracovanost, praktické znalosti a zkušenosti, které vedoucí může získat jen tehdy, má-li dostatek času působit v oboru, kde má postoupit do vyšších funkcí. Kdysi se tomu říkalo „od píky".

Jedna naše důležitá hospodářská organizace vystřídala za posledních zhruba 18 let nejméně než sedm ústředních ředitelů. Na každého připadlo asi 30 měsíců, aby se zapracoval a obeznámil se složitou problematikou, aby získal praktické zkušenosti. Nemusím snad připomínat, že učeň nebo kancelářský praktik potřebuje více času, aby se zaučil.

Existuje bohatá — i beletristická a dramatická literatura, která se zabývá charakterem — nebo jak se často říká — morálním profilem, osobními vlastnostmi vedoucího pracovníka. Nicméně je těžké stanovit zde naprosto přesná kritéria. Zásadně bude totiž nezbytné odstupňovat nároky podle významu místa, o jehož obsazení se jedná. Vedoucí pracovník — můžeme-li tu obrazně vzít za vzor velení armády — je četař i generál, které máme i v našem hospodářství a společenském životě. Pravdou je, že některé vlastnosti jsou společné pro četaře i pro generála, jiné ale potřebuje

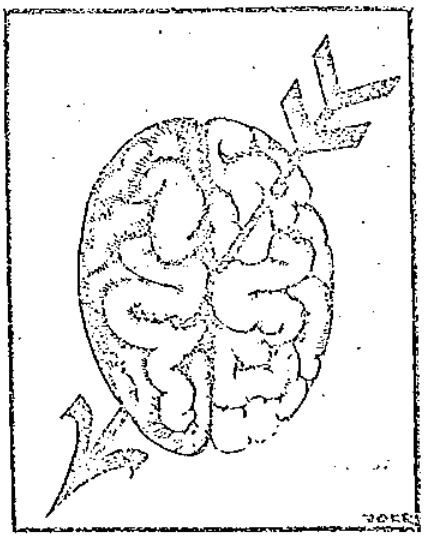

Kreslil JOSEF KROUPA

nezbytně jeden, zatímco druhý ne. Chci tím mj. říci, že diferencované kritéria osobních vlastností vedoucího pracovníka snižují riziko kádrové práce; stručně řečeno, i v této souvislosti jde o propracovaný systém hierarchie nároků.

Bohaté zkušenosti s výběrem důležitých kádrů měl jistý šéf zpravodajské služby, který za druhé světové války napojil francouzskou výzvědnou síť na anglickou Intelligence Service. Ani tento příklad není dosti na místě, neboť šlo o velice úzký a složitý výběr kádrů spojený s mimořádně vysokým rizikem. Nicméně jde o poučnou zkušenost, která byla shrnuta takto: „Lidi můžeme rozdělit na dvě skupiny — na lokomotivy a na vagóny." Dobrá kádrová práce, která chce snížit riziko „šlápnutí vedle", musí rozpoznat ‚člověka-lokomotivu' od ‚člověka-vagónu'! Někdo — a není jich příliš mnoho — se hodí jako lokomotiva, zatímco jiný — a těch je převážná většina — jako vagón. Důležité je,

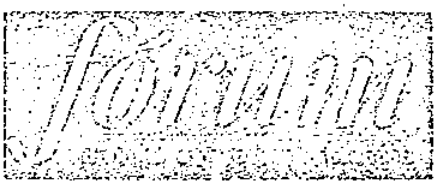

abychom na obrovském „seřazovacím nádraží kádrového ruchu" nepřistavili lokomotivy tam, kam patří vagóny, ani vagóny tam, kde potřebujeme lokomotivy." — Uvedené rozlišení není zcela nové. V oblasti kultury, vědy a umění se rovněž rozeznávaly dvě skupiny, jedné se říkalo „éclaireur", to jsou ti, kteří svítí, druhé „profiteur", to jsou ti, kteří jsou odkázáni na první skupinu, neboť nedokáží svítit. Prospěšné jsou obě skupiny. Nemá však smysl, aby někdo, kdo sám nesvítí, obsadil místo, odkud je třeba šířit světlo.

Ale pojďme na to ještě jinak. Možná že znáte společenskou hru, v níž si účastníci (až na jednoho, kdo se bude ptát) vymyslí určitý předmět, osobu nebo vlastnost a dohodnou se šeptem, „co to bude". Nesmí je slyšet ponze ten, kdo bude hádat; po zahájení hry začne klást přítomným otázky, jejichž zodpovězení samo vyřadí celý okruh dalších možností. První otázky zpravidla zní, zda je to věc či pojem, zda je to živé či neživé, zda se to nachází v této místnosti atd.

Sestavme si společnost z odborníků na teorii a praxi provozu, plánování, organizace, racionalizace, provozní psychologie a kádrové práce. Předpokládejme, že los „hádače" padne na někoho, kdo dobře ví, jaký má být vedoucí pracovník, je si už téměř jist, že to, co má uhodnout, je pojem, věří, že si při zahájení hry účastníci zašeptali do ucha „osobní vlastnosti vedoucího pracovníka". Ale ještě to neví stoprocentně; nechce se ukvapit, neboť kdyby se rozlišení přece jen ukázalo nesprávné, musel by začít znovu. Kladením dalších otázek si upřesňuje, zda je na správné stopě. Jeho poslední otázky budou s největší pravděpodobností znít takto: „Má být důsledný? Má být věcný, pohotový a zároveň uvážlivý v rozhodování? Má mít smysl pro logiku věcí? Má mu záležet mnohem více na autoritě, kterou si získá, než na autoritě, která je výsledkem jeho postavení? Má být přísný, ale spravedlivý? Má být politicky vyspělý, aktivní a průbojný? Má mít smysl pro další vzdělávání? Má vynikat v něčem nad ostatní pracovníky a uplatňovat racionální principy řízení? Má upevňovat pracovní kázeň osobním příkladem? Má mít dobré nervy?"

Jsou-li všechny odpovědi kladné, nemůže být hádající se na pochybách, že se „hraje" o pojem „osobní vlastnosti vedoucího pracovníka", — nikoli s ohledem na konkrétní osobu, ale na společenské postavení, tedy čistě abstraktně. Nutno dodat, že ne vždy bude stačit, když položíme důmyslné otázky, neboť jde o nesmírně složitou a individuálně podmíněnou veličinu. Těžko můžeme — bez důkladné a mnohostranné znalosti konkrétního člověka — paušálně přáním určovat (jen podle obecných měřítek), zda půjde o dobrého či špatného vedoucího. Velice brzy můžeme ale uplatnit — aniž někomu křivdíme — dělení na lokomotivy a vagóny. Potíž však bude rozeznat je dřív, než se rozjedou.

Značně obtížně — zejména v oblasti řízení národního hospodářství — působí jeden z velkých, i když rozhodně ne zákonitých rizik kádrové práce, které ovšem můžeme jen stěží poznat, protože vystupuje v rozmanitých podobách. Vyskytne se tam, kdo je do náročné funkce vybrán pracovník, který se — občas právem — obává, že nestačí na svěřené úkoly. Někdy to může být nedostatek sebedůvěry, někdy ale správné sebepoznání. Preferuje-li takovýto člověk „osobní kariéru" před zájmy celku, vyplýtvá, ať chce či nechce, převážnou část svého času, energie, pracovní kapacity a svých schopností na to, aby svou nejistotu zamaskoval — aby se udržel ve svém postavení, podezřídl je a zabezpečil proti nárazům zvenčí i zevnitř, shora i zdola. Každé rozhodnutí bude posuzovat podle toho, jak přispívá či nepřispívá k upevnění jeho pozice, nikoli podle toho, jak je prospěšné společnosti a hospodářské organizaci, kte ron řídí. Myslím, že toto riziko je zvlášť vysoké, dokonce i u perspektivních lidí, jejichž vzestup byl příliš rychlý, u pracovníků, kteří, jak říkáme, přeskočili několik stupňů řízení.

Riziko kádrové práce se podstatně sníží i tam, kde vedoucímu pracovníku byla dána záměrně předtím příležitost, aby si svou způsobilost sám ověřil. Postup do vyšší funkce po získání potřebného vzdělání a nezbytné praxe bývá za normálních okolností namáhavý a pozvolný. Dá se přirovnat k úsilí horolezce, který se úzkostlivě drží pravidel, aby se zabezpečil proti pádu. Tomuto riziku se může vyhnout jedině tím, že nebude spěchat, že se řádně před každým stupněm zajistí a nevystupuje výš, dokud nestojí pevně tam, kde právě stojí.

Stoupání je spojeno s rizikem pádu. My je ale můžeme a musíme snížit. Je to v zájmu dalšího rozvoje naší socialistické společnosti, která dává člověku jedinečnou šanci žít dobře a spokojeně. Neustálé využívání této šance je podmíněno mj. tím, zda vždy a všude vyberemo pro náročné úkoly lidi, kteří dovedou nejen vykonávat uložené povinnosti, ale také řídit práci jiných.

Hodit někoho do vody s tím, že bude plavat, protože mu nic jiného nezbývá, je považlivý a riskantní recept.

TVORBA, č. 20/72, 17. května 1972, str. 14.

A SOCIALISMU

SIONISMUS PROTI SOCIALISMU

Jiří Bohatka

S tzv. pražským jarem, s aktivitou antisocialistických a antisovětských sil, se zároveň rozvinula cílevědomě organizovaná kampaň čs. sionistů za přehodnocení situace na Středním východě, za obnovu diplomatických styků ČSSR se státem Izrael.

Ideový zmatek sionismu u nás i v cizině označovali marxisticko-leninskou kritiku izraelského státu a jeho odsouzení jako agresora za »antisemitské tendence« či za »antisemitská reziduа«. Brali v ochranu izraelskou soldatesku, která se na okupovaném arabském území dopouštěla fašistických zvěrstev proti civilnímu obyvatelstvu.

Představitelé čs. sionismu pozvedli tak hlas proti zahraničně politické linii KSČ a oficiální zahraničně politické orientaci vlády ČSSR, které v otázce agresivní imperialistické války Izraele proti arabským národům zaujaly jednoznačný postoj a stanovisko, jež vláda ČSSR vyjádřila přerušením diplomatických styků s Izraelem.

Zvláštní zpravodaj

Významnou úlohu v revizionistickém a pravicově oportunistickém spiknutí proti socialismu v ČSSR sehrál mezi jinými také revolverový plátek Student. Časopis vedený Petrem Feldsteinem svým obsahem se snažil překonat všechno, co kdy bylo roku 1968 v Československu proti komunistické straně, socialismu a Sovětskému svazu napsáno a řečeno.

Na stránkách Studenta byl nejen publikován trockistický pamflet Isaaca Deutschera, hrubě pomlouvající Sovětský svaz a velkou osobnost mezinárodního dělnického hnutí — I. V. Stalina. Pod titulem »Hovory v anglické zahradě« sionističtí redaktoři Studenta — Petr Feldstein a spol. — v interview-u s emigrantskými pracovníky České sekce Svobodné Evropy vy-

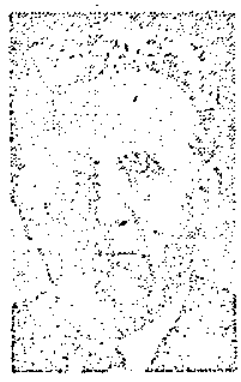

Erich Kulka-Schön — Foto ARCHIV

chvalovali činnost tohoto ideodiverzního špionážního centra.

Časopis Student otiskl rovněž rozhovor svého zvláštního dopisovatele v Izraeli — ve skutečnosti emigranta — Alexandra Kramera se zvláštním sionistou Avigdorem Daganem, který svou špionážní činnost proti ČSSR a ostatním socialistickým zemím maskoval diplomatickou funkcí sekčního šéfa oddělení pro země východní Evropy izraelského ministerstva zahraničních věcí.

»Prubířský kámen« čs. demokracie

Avigdor Dagan — dříve Viktor Fischl, bývalý funkcionář sionistické Židovské strany v buržoazním Československu, absolvent německé právnické fakulty Karlovy university v Praze — v interviewu s Kramerem v duchu sionistické propagandy mj. prohlásil, že přerušení diplomatických styků ČSSR s Izraelem bylo »krokem, který byl sotva slučitelný s logikou a samostatným rozhodováním«, a že jejich obnova »může být jedním z prubířských kamenů nové československé demokracie«.

Časopis Student dával místo sionistické propagandě usilující o přehodnocení vztahů KSČ a čs. vlády k sionismu a izraelskému státu. Tak v čísle 20 z 10. 6. 1968 redak-

[redakce Studenta] k židovskému milieu v Čechách v roce 1967 apod.].

Vážený soudruhu ministře, neochvějná zásada tohoto dopisu jako vyjádření našich názorů i nespokojenosti s některými momenty naší zahraniční politiky, která ještě nestačila reagovat na bolestivé chyby minulosti.

PRACOVNÍCI HISTORICKÉHO ODDĚLENÍ PAMÁTNÍKU TEREZÍN, 7 podpisů

— —

Faksimile časopisu Student. Foto ARCHIV

ce Studenta přinesla otevřený dopis pracovníků historického oddělení Památníku Terezín, kteří imperialistickou agresi Izraele proti arabským státům charakterizovali jako akt obrany a ke zdůvodnění svých prosionistických postojů neváhali znevážit památky terezínských obětí druhé světové války. Vrcholem sionistické drzosti poklamované na stránkách Studenta byl požadavek založení Svazu přátel Izraele, který »ustavující členové« — František Flachs a Ladislav Daný z Mariánských Lázní — adresovali předsednictvu vlády.

Je pochopitelné, že Student pokládali za svůj časopis nejen sionisté typu Kramera, Jigala Aretha, ale i představitelé klubu K 231, KAN, a že do něho přispívali i členové tzv. Ústředního přípravného výboru pravicové, sociální demokracie, jako například Přemysl Janýr.

Dohoda s ďáblem

»V posledním dvacetiletí antisemitské deformace v ideologické práci některých komunistických stran souvisí s postojem těchto stran vůči izraelsko-arabskému

filosofickém časopisu ČSAV č. 6/1969 profesor Hanuš Steiner v článku Ideologie a psychologie antisemitismu a deformace marxismu.

Své odvážné tvrzení H. Steiner sice poněkud zmírňoval, když uváděl, že kritické postoje komunistických stran k Izraeli nemusí být vždy spojeny s antisemitismem. Dospívají prý k němu tehdy, když se v arabsko-izraelském konfliktu stavějí na stranu nacionalistických arabských ideologií. Když v boji se sionismem »musí kritizovat politiku a ideologii státu vytvořeného lidmi (zformovanými dnes už v národ), kteří byli nedávno obětmi nejbarbarštějších genocidy a získali sympatie humanisticky smýšlejícího lidstva«.

Jak dlouho ještě chtějí sionisté takto kšeftařit s obětmi, jejichž převážná část »shromážděna k tiché, ale trvalé práci v Palestině nevidělá zaslíbenou zemi, ale ani se tam nehodlala vystěhovat. A proto neměla nic společného se sionismem, který byl dokonce přímým spoluviníkem jejich martyria!

Morální degradace sionistického hnutí vyvrcholila právě za druhé světové války, kdy sionistická branná organizace Hagana uzavřela tajnou dohodu s nacisty — »dohodu s ďáblem« — dohodu o vystěhování židovského obyvatelstva do Palestiny. Jako kompenzaci za vystěhování sionistických promi-

nentů a »zájmových« osob do zámoří nabídla — a posléze výrazně napomohla při zajišťování deportace nesionisticky smýšlejících, asimilovaných občanů židovského původu do nacistických koncentračních táborů.

Nebylo divu, že se po porážce nacismu ozývaly v samotné Palestině velmi silně hlasy požadující, aby před soud národů s válečnými zločinci byli zároveň postaveni vedoucí funkcionáři světové sionistické organizace. Stal se pravý opak. Sionisté se za pomoci amerických imperialistů zmocnili vlády ve státě, Izrael se změnil ve vojensko-fašistický stát, v článku kolonialismu, který v zájmu amerických monopolů a světového židovského kapitálu potlačuje protikoloniální národně osvobozenecké hnutí arabského lidu.

Jasná skutečnost

Sionisté usilují o to, jak získat pro Izrael sympatie lidstva. Tam, kde jim to z různých důvodů nevychází, snaží se při posuzování arabsko-izraelského konfliktu dosáhnout alespoň neutrality. Jde jim o to, aby arabskému protikoloniálnímu hnutí bylo měřeno stejným metrem jako nacionálně šovinistickému sionistickému hnutí; aby oba nesourodé společenské jevy byly zkrátka posuzovány jako rovnocenné.

»Nepřistupovat ani na židovský (sionistický), ani na arabský šovinismus« — doporučoval H. Steiner, který se snažil sionistické tendence halit do marxistické frazeologie. Neváhal prosionistický postoj vydávat za internacionální přístup a čs. komunistům radil: »... tuto vlastní internacionální koncepci hájit bez ohledu na dočasné velmocenské a diplomatické zřetele.«

Vlastní »internacionální« koncepce H. Steinera je koncepcí, která do střední řady staví sionismus a arabské protikoloniální hnutí. V třídně rozděleném světě pan profesor abstrahuje od rozporu mezi kapitalismem a socialismem, protože jinak ani nemůže, jsa sám v táboře, který se sionismem víc než sympatizuje.

Proto je »internacionalistická« koncepce pana profesora koncepcí antisovětskou, která z netřídních pozic posuzuje třídně determinované společenské jevy.

Vznikl snad sionismus jako společenský jev neovlivňovaný velmocenskými zájmy USA a mocenskými potřebami světového židovského kapitálu? Rozvíjí se snad tak, že při jeho posuzování není třeba přihlížet právě k těmto velmocenským zřetelům?! Opomíjet při posuzování sionismu, při analýze zahraniční a vnitřní politiky Izraele tyto velmocenské zájmy by znamenalo abstrahovat od skutečnosti, že stát Izrael hájí na Středním východě zájmy amerického imperialismu a kolonialismu, že jejich obhajobu spojuje s mocenskými zájmy židovského kapitálu, jemuž jde zároveň o vybudování »velkého Izraele«.

Usvědčující podobnost

H. Steiner doporučuje revidovat marxisticko-leninské postoje vůči sionismu. Pokouší se jej vpašovat mezi progresivní nacionalistické a antikolonialistické ideologie. Sionismus nelze prý zatracovat, protože — i když se dostává do konfliktu s protiimperialistickým a nacionalistickým arabským hnutím — »hájí státní a fyzickou existenci svého národa«.

Hájí skutečně Izrael státní a fyzickou existenci svého národa? Ano, »hájil« A zrovna tak, jako hitlerovský nacismus »hájil« existenci německého národa vyvražďováním polských, ukrajinských, židovských a českých vězňů v koncentračních táborech. Rozdíl je pouze v tom, že vražděni nejsou Češi, Poláci, židé, ale pokojní obyvatelé arabských vesnic, a vrahy nejsou hitlerovští SS, ale sionističtí fašisté, oblečení do uniforem izraelské armády. Rozdíl je rovněž v tom, že jako »odvěkým« izraelským prostor nejsou okupována území náležející Čechům, Polákům, Ukrajincům, ale oblasti po staletí obývané arabskými národy.

Za podmínek permanentní branné pohotovosti, v níž Izrael nepřetržitě žije od arabsko-izraelského konfliktu, stává se politické zřízení státu, bez ohledu na vnější zachování parlamentních forem, stále více fašistickou diktaturou armády a policie; státem, v němž rozhodující slovo má armáda, která spolu s extrémními sionistickými organizacemi prosazuje mocenské požadavky izraelské buržoazie. Právě jí jde o to, vybudovat »velký Izrael« cestou udržení získané válečné kořisti, cestou dalších anexí arabských zemí.

Jigal Arel — alias Jehuda Lahav vulgo Štěpán Weisfeld. Foto ARCHIV

Odmítnutím sionisticko-fašistického charakteru izraelského státního zřízení a boj proti němu neznamená proto popření práva izraelského národa na státní sebeurčení. Podle marxisticko-leninského názoru existenci státu Izrael nelze spojovat se sionistickou ideologií a tímto hnutím. Ty jsou pouze podle sionistických představ »garanty« státní suverenity Izraele. Netřídní přístup k sionismu, pojímanému jako celonárodní hnutí, je typickým rysem sionistického přístupu ke státnímu sebeurčení izraelského národa.

Sionismus nejenže nehájí státní a fyzickou existenci izraelského národa, ale svou expanzivní, protiarabskou, imperialistickou a prokoloniální politikou jej vede do záhuby. Jeho vnitřní i zahraniční politika je uskutečňována nejen v rozporu se zájmy arabských národů, ale nejvlastnějšími potřebami samotného izraelského lidu.

Za dobrovolnou ghettizaci

Marxisticko-leninské řešení národnostní otázky a uznání práva na státní sebeurčení nemá nic společného se sionisticko-chimérickou představou o světovém židovském národě rozptýleném v diaspoře.

Ačkoliv například většina čs. občanů židovského původu asimilovala s českým a slovenským národem, a židé v ČSSR nepředstavují z marxisticko-leninských hledisek národnostní menšinu, někteří čs. sionisté začali znovu oprašovat a prosazovat sionistické pojetí židovského národa rozptýleného v diaspoře a dožadovat se pro jeho menšinu v ČSSR pomyslných menšinových práv.

O jakou menšinu šlo například dr. Benjaminu L. Hilerovi, jestliže ve svém projevu k padesátému výročí vzniku Československé republiky prohlásil, že »po oslobodeniu v roku 1945 bola opäť daná možnosť zvyšku zachráneného židovského obyvateľstva pokračovať v svojom tradičnom židovskom živote a organizovať sa v židovských náboženských obciach ... Tieto zvyšky pre ich nepatrný počet a rozrušenosť sa nedomáhajú už menšinových práv.« V rozporu se svým tvrzením dr. Benjamin Eichler, podle něhož »asimilačné tendencie nemohli a nemôžu vyriešiť židovskú otázku«, se usilovně snažil oddělit pomyslnou židov-

Faksimile dopisu účastníkům semináře v Izraeli. Foto ARCHÍV

zvolání se vřítím a těším se a Pro účastí na odjezdu s seminářů pořádaným v Izraeli po dobu šesti týdnů v letech 1963.

Připravili jsme pro Tebe náročný program, který Ti umožní příjemnou a zároveň zajímavou dovolenou:

- čtyři týdny pobyt v kibucu / 15.7. - 10.8./
- týden cestování / 11.8. - 17.8./
- společný výlet / 17.8. - 24.8./

A. Pobyt v kibucu:

1. Denní program:

dopoledne:

odpoledne:

večer:

skou národnostní menšinu od skutečně existujících národů a národností ČSSR a izolovat ji v dobrovolném duchovním ghetu.

Boj za nacionální proizraelské zaměření židovského sebeuvědomění zrcadlí se i v publikovaných pracích soudobého literárního kritika Františka Kafky. V článku Za třemi velkými mrtvými, publikovaném v lednu 1969, vzpomíná a hodnotí literární a politický odkaz bývalého našeho, později izraelského občana, spisovatele Maxe Broda. Jako pozitivní rys jeho názorů vyzvedá jeho reakční sionisticko-izolacionistický světový názor.

»Brod souhlasí s Bublerovou tezí,« píše Kafka, »že svět potřebuje židy a židovského ducha, že však rozptýlený a osamělý žid v diaspoře nemůže sloužit lidství, že to může učinit pouze ten, kdo zapustil opět kořeny v dávné půdě svého lidu...« Brod doporučuje člověku židovského původu, »aby působil ve svém okruhu a nezasahoval do politiky a veřejných záležitostí národa, v jehož řeči třeba i píše«.

Kafkova parafráze názorů spisovatele Maxe Broda přesně vystihuje taktiku, kterou v průběhu formování antikomunistických a antisovětských sil uplatňovali v ČSSR sionisté. Sionista měl působit ve svém okolí, nezasahovat však bezprostředně do politiky a do veřejných záležitostí země. Stát ve středu a přece v pozadí vln, které rozpoutal, neměřit jejich výšku a nezkoumat jejich hloubku. Měl »usměrňovat«, neměl však bezprostředně vést a řídit. Být skrytým našeptávačem, mlčenlivým zpovědníkem, skromným rádcem a v případě potřeby shovívavým a velkorysým financiérem.

Až na výjimky představované Eduardem Goldstückerem, Otou Šikem a Františkem Krieglem, držela se této staronové taktiky značná část reprezentantů světového sionismu, která se v ČSSR takto »konspirativně« angažovala v tzv. obrodném procesu.

TRIBUNA, č. 20/72, 17. května 1972, str. 20.

ZED SIONISTICKÉ BRODY SOCIALISTICKÉ ČESKOSLOVENSKO

Jiří Bohacka

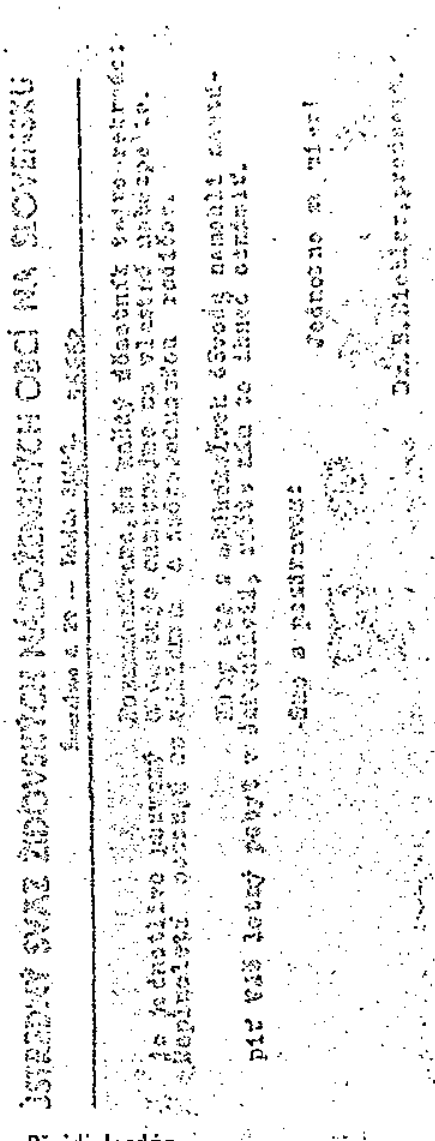

Přejdi Jordán...

Snaha po izolaci čs. občanů židovského původu projevila se nejen v teoretických úvahách, ale v konkrétní praktické organizátorské činnosti dr. Benjamina Echtera, který v letech 1968 a 1969 organizoval letní pobyty a školení čs. mládeže v sionistickém duchu.

Ano, organizoval školení, které na základě direktiv světové sionistické organizace bylo uskutečňováno předními sionistickými experty v půvabném Stafilicu, na březích jugoslávského Jadranu, i ve škole Poilej Istadrutu v Izraeli.

Na těchto školeních přednášející hrubě napadali Československo, hanobili Sovětský svaz, vychvalovali Izrael. Mladí občané ČSSR byli verbováni do cizích izraelských vojsk, bez vědomí a proti vůli svých rodičů. Vybízení k ilegální emigraci z ČSSR do Izraele.

České a slovenské chlapce a děvčata, kteří ještě neprohlédli záludné kšeftaření sionistů s vlastenectvím city, školili tam v nenávisti k jejich skutečné vlasti, socialistickému Československu, sionista — emigrant z roku 1969 — Erich Kulka-Schön. Muž, který za nacistické okupace Československa působil jako konfident vnitřního gestapa, protižidovského referátu. Muž, který jako konfident gestapa na svobodě i ve věznicích byl podle potřeb gestapáckých komisařů zatýkán a opět propouštěn na svobodu.

Erich Kulka-Schön je spoluautorem knihy Továrna na smrt, v níž podrobně popsal zločinnou likvidaci židovských vězňů v plynových komorách koncentračního tábora Osvětim a spalování jejich těl v osvětimských krematoriích. Vraždění dětí, které byly pracovníky vězeňského sonderkomanda na rozkaz nacistů za živa vhazovány do rozpálených kremačních pecí. Erich Kulka-Schön popisoval činnost, na níž se bezprostředně jako vězeň, příslušník sonderkomanda a spalovač mrtvol, sám podílel.

Kdo známkuje podle norimberských zákonů

Vedoucí pracovníci Židovské náboženské obce oprávněně protestují proti tomu, že někteří lidé pokládají podle nacistických Norimberských zákonů za židy i ty občany, kteří vystoupili z židovské náboženské obce a stojí na pozicích ateistického světového názoru.

V březnovém čísle Věstníku Židovské náboženské obce z roku 1969 o tom píše pod názvem Může být antisemitismus s lidskou tváří dr. Vilém Benda, ředitel Židovského muzea v Praze: »V naší republice žije 20 000 židovských spoluobčanů. Abych skeptikům usnadnil odhad, soudím, že podle Norimberských zákonů je jich o několik tisíc více. Předpokládám ovšem, že u nás Norimberské zákony neplatí, a tak uvedené číslo pokládám za dostatečně věrohodné, neboť jde o ty občany, kteří se za židy sami hlásí svou příslušností k některé z židovských náboženských obcí. U nás není uznávána židovská národnost. A přece, vystoupí-li některý Žid z náboženství, nepřestane být u celé kategorie pozorovatelů Židem.«

Do kategorie lidí a institucí, pro něž nepřestane být občan Židem, i když vystoupí z židovské náboženské obce, patří především samotná sionistická světová organizace, která mlčky vychází z rasistického pojetí židovského národa. Sionistické vyznání víry v záležitosti Norimberských zákonů vyjadřuje nejlépe citace zprávy, podle níž: »Rabínská konference, která se konala nedávno v Jeruzalémě, dospěla jednomyslně k závěru, že státní moci není dovoleno přijmout výklad o tom, kdo je žid, lišící se od výkladu rabínského. Podle této definice je žid, kdo se narodil z židovské matky, nebo kdo přistoupil na židovskou víru podle předpisu Halachy.« Ještě dále v pojetí příslušenství k židov-

skému národu jdou ti sionisté, podle nichž je židem i ten, kdo byl pranepatrný podíl židovské krve z mateřiny či otcovy strany, jen když je ochoten vystěhovat se do Izraele a schopen zde asimilovat.

V duchu tohoto rasového pojetí židovského národa jsou v zahraničních i.s. sionistických materiálech do kategorie židů zařazováni, vyuklající spisovatelé, umělci i vědci, kteří se dávno rozešli s židovským náboženským světovým názorem a jako odpůrci sionismu stojí pevně na pozicích marxismu-leninismu. Osobnosti, které se jednoznačně pokládají a také skutečně jsou Čechy, Slováky, Rusy, Ukrajinci či Němci.

Tak i ve Vestoji je v některých prosionistických orientovaných materiálech mezi židovské osobnosti uváděn ateista, marxista-leninovec, komunistický spisovatel Egon Ervín Kisch, popravený člen ilegálního ÚV KSČ z doby okupace, spisovatel-komunista Kurt Konrad, spisovatel-komunista Ivan Olbracht, který prý má podíl židovského původu z mateřiny krve.

Sionistická deformace

Také Jigal Arci — alias Jehuda Lebrv velgo Štěpán Weislowitz, redaktor časopisu Kol Haam v Tel Avivu, stoupenec sionisticko-revizionistické frakce v komunistickém hnutí Izraele, zaměřuje komunistický, třídní přístup ke státnímu a národnímu sebeurčení židovského národa oddanosti ke stávajícímu státnímu zřízení Izraele.

V emigrantském Feliksu ve článku Listech z července 1971 v článku Vážně o sionismu píše: »Prakticky každý žid, jenž má kladný vztah k Izraeli jako národní domovině židovského národa, je jistými druhy propagandy označováu za sionistu ...«

je skutečně izrael národní domovinou židovského národa? »Ať je jaká je, ta domovina židovské sionistické buržoazie, reprezentovaná Goldou Meirovou a Moše Dajánem, jen když existuje,« odpovídá fakticky na tuto otázku bývalý československý, dnes izraelský občan, Štěpán Weisłowitz. Jako každý renegát marxismu-leninismu také on právo židovského národa na státní sebeurčení deklasuje na pozitivní vztah k nynějšímu sionistickému, vojensko-fašistickému státnímu zřízení Izraele.

Analogický byl vztah některých Němců k hitlerovskému Německu. Ač se za fašisty nepokládali, přece v letech druhé světové války, kdy hitlerovské Německo ještě na všech frontách vítězilo, byli — podle slov hymny Německo nade všecko — ochotni zapomenout na nacistický charakter své velkoněmecké domoviny. Činečně s růstem těchto sympatií rostl význam boje proti tomuto pseudovlastenectví, formovanému z pozic nacistické ideologie.

Komu chce proto Jigal Arci vyprávět pohádky o tom, že ideologický boj proti sionismu ztratil na významu, protože kladný vztah židů k Izraeli je jevem nesrovnatelně hromadnějšímu než ideologická či organizační příslušnost k sionistickému hnutí. Nevládnou snad v Izraeli nadále nejsovinističtější představitelé sionismu, nebo snad sionistická ideologie přestala působit jako státní ideologie Izraele?!

Podpora sionistického Izraele ze strany občanů, kteří prostě v Izraeli spatřují svou národní domovinu, je naopak důvodem k ještě usilovnějšímu boji proti ideologii sionismu, jejímž živoucím ztělesněním je izraelský stát. Úkolem komunistů na celém světě je marxisticky hlubace a zásadně vysvětlovat, že stát Izrael není skutečnou národní domovinou židovských příslušníků dělnické třídy a pracujícího lidu, ale je sionisticky deformovanou realizací jejich touhy po národním a státním sebeurčení.

Rozpor mezi velkým kořáčem a malými ústy

Příčinu krize sionistického hnutí vysvětluje Jigal Arci z nerealnosti řešení židovské otázky. Spočívá podle jeho názoru v tom, že všichni židé se do Izraele vystěhovat nemohou a ani nechtějí. Rozpor je prý způsoben tím, že počet židů, kteří jsou ochotni emigrovat do Izraele, je menší, než počet členů sionistické organizace.

Je třeba dodat, že ani ortodoxní sionisté — kteří požadují, aby za sionistu byl uznáván jen ten, kdo se chce vystěhovat do Izraele — nedržali nikdy na okamžité realizaci tohoto osobního uskutečnění. Že velké vystěhovalecké akce — alije — organizovali jenom tam, kde »zrodila« asimilace. V kterých porevolučních židovských pospolitostí, odrážejících se v izolaci od místních národních kultur. Neortodoxně se pak již výběr chovali k představitelům židovského velkokapitálu, jejichž ekonomické a mocenské postavení umožňovalo materiální a politickou podporu sionistického hnutí a státu Izrael.

Podle Jigala Arciho spatřují neortodoxní sionisté překlenutí tohoto rozporu v tom, že za sionistu bude nadále pokládán i ten, kdo se sice nechce vystěhovat do Izraele, ale je ochoten všemožně napomáhat jeho rozvoji.

Právě proto, že se Jigal Arci ztotožňuje s tímto moderním pojetím sionisty, odvuzuje jeho buěv v úvodu článku Vážně o sionismu. V něm komentoval názor, že »prakticky každý žid, jenž má kladný vztah k Izraeli jako národní domovině židovského národa, je jistým druhem propagandy označován za sionistu.«

Pro moderní definici sionisty mluví podle něho i to, že ortodoxní pojetí by vze sionistického hnutí vyloučilo převážnou část amerických a jiných sionistů, kteří se do Izraele stěhovat nemíní a kteří se obávají, že taková definice by je v USA vystavila obvinění z dvojité věrnosti. Naproti tomu definice, podle níž by byl sionistu každý, kdo je ochoten napomáhat v rozvoji Izraele, by zřejmě zahrnula mnoho židů, kteří o sobě prohlašují, že jsou ideologičtí protivníci sionismu (např. židovské komunisty v USA)«.

Moderní definice sionisty má tedy zachránit americké a jiné sionisty, aby nebyli obviňováni z ob-

Doklad o tom, jak se předháněly některé časopisy z takzvané obrozenecké doby (Student, Signál, Literární listy, Reportér a další) o přízeň agresora a nepřítele míru na Středním východě — Izraele.

Foto ARCHIV

čanské nevěrnosti, nevlasteneckého, neamerického vztahu k USA jako »rezervní« vlasti. Má umělé rozšířit členskou základnu sionistického hnutí o sympatizující, oklamat veřejnost názorem, že sionismus je neškodným hnutím filantropické podpory Izraele.

Příčiny krize sionistického hnutí jsou hlubší, než je vysvětluje Jigal Arci. Vyplývají z mocenských ambicí tohoto hnutí, z omezených vnitřních ekonomických a politických možností k jejich uskutečnění. Realističtí sionisté chtějí tento rozpor mezi velkým koláčem a malými ústy řešit v postupných etapách organizovaného přistěhovalectví, postupným budováním »velkého Izraele«. Extrémisté by zase rádi tyto etapy přeskočili a vojenskou silou si vynutili změny, které neortodoxní sionisté hodlají uskutečňovat postupným pronikáním a prolínáním do ekonomik arabských zemí, jejich ekonomickým ovládnutím.

Spiknutí proti socialismu

Jigal Arci je hluboce nespokojen s tím, že sionismus je marxisticko-leninskou kritikou charakterizován jako spikleneckě hnutí proti komunismu; že ideologická činnost tohoto fašizujícího imperialistického centra je označována za ideologickou diverzi. Protestuje proti názoru, že ideologická diverze uskutečňovaná světovou sionistickou organizací je vědomou antikomunistickou, ideologicko-dezinformační činností, řízenou, usměrňovanou a financovanou izraelskou rozvědkou. Ač sám je spoluúčastníkem sionistického spiknutí proti Československu, popírá, že sionisté tuto činnost spojují s konkrétními nepřátelskými politickými akcemi proti ČSSR, SSSR a ostatním socialistickým zemím.

Když Jigal Arci tvrdí, že Leninův boj proti sionismu byl veden pouze ideologicky a ve zcela jiné rovině, než je rozvíjelo současné odhalování sionistických spikleneckých center, hrubě tento boj zkresluje. Lenin vždy pokládal tento ideologický boj za nedílnou součást třídního boje a vždy jej spojoval s politickým bojem proletariátu a ostatních pracujících.

V. I. Lenin nebojoval proto pouze proti základní sionistické tezi o věčnosti antisemitismu ve všech sociálních formacích a proti sionistickému řešení židovské otázky cestou vystěhování do Palestiny. Nezaměřil se také jen na politické závěry tohoto názoru, podle něhož se masy židovských pracujících nemají zúčastňovat sociálních bojů, spolu s ruským proletariátem, ale spolupracovat s vlastní buržoazií při organizování vystěhovalectví.

V. I. Lenin odhaloval, jak toto buržoazní šovinistické hnutí plně přešlo do služeb světového imperialismu; ukazoval, jak ve svých jednotlivých, zdánlivě protikladných směrech, různých to želízek v jednom sionistickém ohni, slouží zde osmanské turecké říši, tam zase kaizru Vilémovi, jinde opět britským kolonizátorům. Jak k podepření své argumentace o věčném antisemitismu a posílení emigrace do Palestiny spolupracovalo pod heslem — Čím hůře, tím lépe — při organizování bestiálních antisemitských pogromů s carskou vládou a antisemitskými černosotněnskými organizacemi.

V. I. Lenin dokazoval, jak se sionismus — jako četník kolonialismu — podbízel proti arabskému národně osvobozeneckému hnutí různým imperialistickým seskupením, jak za příslib židovské domoviny byl ochoten uskutečňovat ty největší politické špinavosti, intriky a avantýry; jak se sionistické hnutí stále více stává spiknutím proti zájmům mezinárodního proletariátu, proti osvobozeneckému hnutí národů, socialistickému sovětskému Rusku a proti zájmům samotných židovských pracujících mas.

A stejně tak je tomu i dnes.

TRIBUNA, č. 21/72, 24. května 1972, str. 20.